

**SAMOBORSKA BANKA D.D.
TRG KRALJA TOMISLAVA 8
SAMOBOR**

**JAVNA OBJAVA
BONITETNIH ZAHTJEVA SAMOBORSKE BANKE DD SAMOBOR
NA DAN 31.12.2024. GODINE**

lipanj 2025.

Sadržaj

1. UVOD	3
2. OPĆI PODACI O BANCI, ORGANIZACIJSKA SHEMA	7
3. PRISTUP BANKE UPRAVLJANJU RIZICIMA	10
3.1 STRATEGIJE I POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA	10
3.1.1 Kreditni rizik	11
3.1.2 Tržišni rizici.....	16
3.1.3 Kamatni rizik u knjizi banke.....	17
3.1.4 Valutni rizik.....	20
3.1.5 Operativni rizik.....	23
3.1.6 Pravni rizik	28
3.1.7 Rizik usklađenosti	28
3.1.8 Rizik likvidnosti	28
3.1.9 Rizik eksternalizacije.....	30
3.1.10 Rizik ulaganja u dugotrajnu materijalnu imovinu	31
3.1.11 Okolišni rizici	31
3.1.12 Ostali rizici	37
3.2 IZJAVA O PRIMJERENOSTI MEHANIZAMA ZA UPRAVLJANE RIZIKOM	38
3.3 IZJAVA O RIZIKU.....	38
4. IZNOS IZLOŽENOSTI PONDERIRAN RIZIKOM I ODGOVARAJUĆI UKUPNI KAPITALNI ZAHTJEVI RAZVRSTANI PREMA RAZLIČITIM KATEGORIJAMA RIZIKA	39
5. KLJUČNI POKAZATELJI.....	40
6. POLITIKA PRIMITAKA	42

1. UVOD

U skladu sa Glavom IX. Zakona o kreditnim institucijama (u nastavku teksta: ZOKI) i dijelom osmim Uredbe (EU) br. 575/2013. Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013.g. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (u nastavku teksta Uredba 575/2013 ili CRR), Samoborska banka d.d. Samobor (u nastavku teksta: Banka) javno objavljuje informacije sa stanjem na dan 31.12.2024.

Informacije se objavljuju u skladu s Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2021/637 od 15. ožujka 2021. o utvrđivanju provedbenih tehničkih standarda za institucije o javnoj objavi informacija iz dijela osmog glava II. i III. Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća i stavljanju izvan snage Provedbene uredbe Komisije (EU) br. 1423/2013 (u nastavku teksta: Provedbena uredba 2021/637), Delegirane uredbe Komisije (EU) 2015/1555, Provedbene uredbe Komisije (EU) 2016/200 i Delegirane uredbe Komisije (EU) 2017/2295.

Banka ispunjava uvjete kao mala i jednostavna institucija i nije uvrštena na burzi, te u skladu s Uredbom 575/2013 na godišnjoj osnovi objavljuje sljedeće informacije:

Obrazac Provedbene uredbe 2021/637	Članak CRR-a	Obveza javne objave iz članka CRR-a
EU OVA	članak 435. stavka 1. točka (a), (e) i (f)	<p>Institucije objavljuju svoje ciljeve i politike upravljanja rizikom za svaku pojedinu kategoriju rizika, ... Te objave uključuju:</p> <p>(a) strategije i postupke upravljanja tim kategorijama rizika;</p> <p>(e) izjava koju je odobrilo upravljačko tijelo o primjerenosti mehanizama relevantne institucije za upravljanje rizikom, čime se jamči da su uspostavljeni sustavi upravljanja rizikom primjereni s obzirom na profil i strategiju institucije;</p> <p>(f) kratka izjavu o riziku koju je odobrilo upravljačko tijelo kojom se sažeto opisuje ukupni profil rizičnosti relevantne institucije povezan s poslovnom strategijom; ta izjava uključuje:</p> <p>i. ključne udjele i brojčane podatke koje vanjskim dionicima pružaju cjelovit pregled načina na koji institucija upravlja rizikom kao i načina na koji je profil rizičnosti institucije povezan s tolerancijom rizika koju odredi upravljačko tijelo;</p> <p>ii. informacije o transakcijama unutar grupe i transakcijama s povezanim stranama koje mogu imati značajan utjecaj na profil rizičnosti grupe na konsolidiranoj osnovi.</p>
EU OV1	članak 438. točka (c), (d) i (da)	<p>Institucije objavljuju sljedeće informacije .....</p> <p>c) na zahtjev nadležnog tijela, rezultat postupka procjene adekvatnosti internog kapitala institucije,</p> <p>d) ukupan iznos izloženosti riziku koji se izračunava u skladu s člankom 92. stavkom 3. i odgovarajuće kapitalne zahtjeve određene u skladu s člankom 92. stavkom 2., razvrstane prema različitim kategorijama rizika ili kategorijama izloženosti riziku , ovisno o</p>

Obrazac Provedbene uredbe 2021/637	Članak CRR-a	Obveza javne objave iz članka CRR-a
		<p>slučaju, utvrđenima u dijelu trećem i, ako je to primjenjivo, objašnjenje učinka primjene donjih granica za kapital i neodbijanja stavki od regulatornog kapitala na izračun regulatornog kapitala i iznosa izloženosti ponderiranih rizikom;</p> <p>da) ako su dužne izračunavati iznos ukupne izloženosti riziku bez primjene donje granice izračunan u skladu s člankom 92. stavkom 4. i iznos ukupne izloženosti riziku dobiven primjenom standardiziranog izračuna u skladu s člankom 92. stavkom 5., razvrstane prema različitim kategorijama rizika ili kategorijama izloženosti riziku, ovisno o slučaju, utvrđenima u dijelu trećem i, ako je to primjenjivo, objašnjenje učinka primjene donjih granica za kapital i neodbijanja stavki od regulatornog kapitala na izračun regulatornog kapitala i iznosa izloženosti ponderiranih rizikom;</p>
	članak 442. točka (c) i (d)	<p>c) informacije o iznosu i kvaliteti prihodonosnih, neprihodonosnih i restrukturiranih izloženosti za kredite, izloženosti dužničkih vrijednosnih papira i izvanbilančne izloženosti, uključujući akumulirano umanjenje vrijednosti, rezervacije i promjene negativnih fer vrijednosti zbog kreditnog rizika i iznosa primljenog kolaterala i financijskih jamstava;</p> <p>(d) analiza dospelosti računovodstveno dospjelih izloženosti</p>
EU KM1	članak 447.	<p>Institucije objavljuju u tabličnom obliku sljedeće ključne pokazatelje:</p> <p>(a) sastav svojeg regulatornog kapitala i svoje omjere kapitala zasnovanog na riziku kako je izračunato u skladu s člankom 92. stavkom 2.;</p> <p>aa) ako je to primjenjivo, omjere kapitala zasnovanog na riziku koji se izračunavaju u skladu s člankom 92. stavkom 2. primjenom ukupnog iznosa izloženosti riziku bez primjene donje granice umjesto ukupnog iznosa izloženosti riziku;</p> <p>(b) ukupan iznos izloženosti riziku kako je izračunano u skladu s člankom 92. stavkom 3. i, ako je to primjenjivo, ukupni iznos izloženosti riziku bez primjene donje granice koji se izračunava u skladu s člankom 92. stavkom 4.;</p> <p>(c) ako je primjenjivo, iznos i sastav dodatnog regulatornog kapitala koje institucije moraju držati u skladu s člankom 104. stavkom 1. točkom (a) Direktive 2013/36/EU;</p> <p>(d) zahtjev za kombinirani zaštitni sloj koji institucije moraju držati u skladu s glavom VII. poglavljem 4. Direktive 2013/36/EU;</p> <p>(e) omjer financijske poluge i mjeru ukupne izloženosti kako je izračunano u skladu s člankom 429.;</p> <p>(f) sljedeće informacije o koeficijentu likvidnosne pokrivenosti kako je izračunan u skladu s delegiranim aktom iz članka 460. stavka 1.:</p> <p>i. prosjek ili prosjeke, prema potrebi, koeficijenta likvidnosne pokrivenosti na temelju opažanja na kraju mjeseca tijekom prethodnih 12 mjeseci za svako tromjesečje relevantnog razdoblja</p>

Obrazac Provedbene uredbe 2021/637	Članak CRR-a	Obveza javne objave iz članka CRR-a
		<p>objave;</p> <p>ii. prosjek ili prosjeke, prema potrebi, ukupne likvidne imovine, nakon primjene relevantnih korektivnih faktora, uključene u zaštitni sloj likvidnosti u skladu s delegiranim aktom iz članka 460. stavka 1., na temelju opažanja na kraju mjeseca tijekom prethodnih 12 mjeseci za svako tromjesečje relevantnog razdoblja objave;</p> <p>iii. prosjeke likvidnosnih odljeva, priljeva i neto likvidnosnih odljeva kako je izračunano u skladu s delegiranim aktom iz članka 460. stavka 1., na temelju opažanja na kraju mjeseca tijekom prethodnih 12 mjeseci za svako tromjesečje relevantnog razdoblja objave;</p> <p>(g) slijedeće informacije u odnosu na zahtjev za neto stabilne izvore financiranja kako je izračunano u skladu s dijelom šestim glavom IV.:</p> <p>i. omjer neto stabilnih izvora financiranja na kraju svakog tromjesečja relevantnog razdoblja objave;</p> <p>ii. dostupne stabilne izvore financiranja na kraju svakog tromjesečja relevantnog razdoblja objave;</p> <p>iii. zahtijevane stabilne izvore financiranja na kraju svakog tromjesečja relevantnog razdoblja objave;</p> <p>h) omjere regulatornog kapitala i prihvatljivih obveza i njihove sastavnice, brojnik i nazivnik, kako je izračunano u skladu s člancima 92.a i 92.b te raščlanjeno na razini svake sanacijske grupe, ako je primjenjivo.</p>
	članak 449.a;	<p>1. Institucije objavljuju informacije o ESG rizicima, pri čemu prave razliku između okolišnih, socijalnih i upravljačkih rizika te fizičkih rizika i tranzicijskih rizika za okolišne rizike.</p> <p>2. Za potrebe stavka 1. institucije objavljuju informacije o ESG rizicima, uključujući:</p> <p>(a) ukupan iznos izloženosti prema subjektima iz sektora fosilnih goriva;</p> <p>(b) način na koji institucije integriraju utvrđene ESG rizike u svoju poslovnu strategiju i procese te upravljanje rizicima.</p>
	Članak 449.b;	<p>Institucije objavljuju informacije o svojoj agregiranoj izloženosti prema subjektima iz bankarstva u sjeni, kako je navedeno u članku 394. stavku 2. drugom podstavku.</p>
<p>EU REMA EU REM1 EU REM2 EU REM3 EU REM4 EU REM5</p>	<p>članak 450. stavak 1. točke od (a) do (d), (h), (i) i (j)</p>	<p>Institucije objavljuju sljedeće informacije u pogledu svoje politike primitaka ...:</p> <p>(a) informacije o postupku odlučivanja koji se primjenjuje pri određivanju politike primitaka kao i o broju sastanaka koje je održalo glavno tijelo koje nadzire primitke tijekom financijske godine, uključujući prema potrebi, informacije o sastavu i mandatu odbora za primitke, vanjskom konzultantu čije su usluge korištene pri određivanju politike primitaka te ulozi relevantnih dionika;</p> <p>(b) informacije o vezi između plaće zaposlenika i njihove uspješnosti;</p> <p>(c) najvažnije značajke sustava primitaka, uključujući informacije o kriterijima koji se primjenjuju za mjerenje uspješnosti i prilagodbu rizicima, politici odgode i kriterijima za prijenos prava</p>

Obrazac Provedbene uredbe 2021/637	Članak CRR-a	Obveza javne objave iz članka CRR-a
		<p>iz primitaka;</p> <p>(d) omjere između fiksnih i varijabilnih primitaka određene u skladu s člankom 94. stavkom 1. točkom (g) Direktive 2013/36/EU;</p> <p>(h) ukupne kvantitativne informacije o primicima podijeljene na više rukovodstvo i zaposlenike čije profesionalne aktivnosti imaju značajan utjecaj na profil rizičnosti institucija, u kojima se navodi sljedeće:</p> <p>i. iznosi primitaka dodijeljenih za financijsku godinu, podijeljeno na fiksne primitke uključujući opis fiksnih komponenti i varijabilne primitke te broj korisnika;</p> <p>ii. iznosi i oblici dodijeljenih varijabilnih primitaka, podijeljeno na gotovinu, dionice, instrumente povezane s dionicama i druge vrste, odvojeno za dio plaćen unaprijed i za odgođeni dio;</p> <p>iii. iznosi odgođenih primitaka dodijeljenih za uspješnost u prethodnim razdobljima, podijeljeno na iznos za koji se pravo iz primitaka prenosi u financijskoj godini i iznos za koji se pravo iz primitaka prenosi u narednim godinama;</p> <p>iv. iznosi odgođenih primitaka za koje se pravo prenosi u financijskoj godini, isplaćenih tijekom financijske godine te umanjene na temelju usklađivanja s uspješnošću;</p> <p>v. zajamčeni varijabilni primici dodijeljeni tijekom financijske godine i broj korisnika tih dodijeljenih primitaka;</p> <p>vi. otpremnine dodijeljene u prethodnim razdobljima koje su isplaćene tijekom financijske godine;</p> <p>vii. broj otpremnina dodijeljenih tijekom financijske godine, podijeljeno na otpremnine unaprijed isplaćene i odgođene otpremnine, broj korisnika tih isplata i najveća isplata koja je dodijeljena jednoj osobi;</p> <p>(i) broj pojedinaca čiji primici iznose milijun EUR ili više po financijskoj godini, pri čemu se primici između 1 milijun EUR i 5 milijuna EUR dijele u platne razrede od po 500 000 EUR, a primici od 5 milijuna EUR ili više dijele se u platne razrede od po 1 milijun EUR;</p> <p>(j) na zahtjev relevantne države članice ili nadležnog tijela, ukupne primitke svakog pojedinog člana upravljačkog tijela ili višeg rukovodstva;</p> <p>(k) informacije o tome može li institucija imati koristi od odstupanja utvrđenog u članku 94. stavku 3. Direktive 2013/36/EU.</p> <p>Za potrebe prvog podstavka točke (k) ovog stavka institucije koje imaju koristi od takvog odstupanja navode temelji li se ta korist na odstupanju iz članka 94. stavka 3. točke (a) ili (b) Direktive 2013/36/EU. Navode i na koja načela primitaka primjenjuju odstupanja, broj zaposlenika koji imaju koristi od odstupanja i njihove ukupne primitke, podijeljeno na fiksne i varijabilne primitke</p>

Informacije iskazane u ovoj objavi prikazane su na pojedinačnoj osnovi.

2. OPĆI PODACI O BANCI, ORGANIZACIJSKA SHEMA

Samoborsko bankarstvo vuče korijene iz davne 1873. godine, iz vremena kada dolazi do pojave prvih novčarskih institucija u našim krajevima. Samoborska banka d.d. Samobor osnovana je 27. ožujka 1873. godine.

U financijskoj sferi bivših i sadašnje države, Banka je prisutna punu 151 godinu i najstarija je banka, s neprekidnim kontinuitetom, na području Republike Hrvatske.

Samoborska banka d.d. sa sjedištem u Samoboru Trg kralja Tomislava 8, osnovana je kao dioničko društvo 1989. godine.

Na Skupštini Banke održanoj 1. prosinca 2003. godine donijeta je odluka o pripajanju Zagorske banke d.d. Krapina Samoborskoj banci d.d. Samobor.

Banka je registrirana kod Trgovačkog suda u Zagrebu, OIB 13806526186, MBS 080004291, za obavljanje sljedećih djelatnosti:

- primanje depozita ili drugih povrativih sredstava,
- odobravanje kredita i zajmova, uključujući potrošačke kredite i zajmove te hipotekarne kredite i zajmove ako je to dopušteno posebnim zakonom i financiranje komercijalnih poslova, uključujući izvozno financiranje na osnovi otkupa s diskontom i bez regresa dugoročnih nedospjelih potraživanja osiguranih financijskim instrumentima,
- izdavanje garancija ili drugih jamstava,
- usluge vezane uz poslove kreditiranja, kao npr. prikupljanje podataka, izrada analiza i davanje informacija o kreditnoj sposobnosti pravnih i fizičkih osoba koje samostalno obavljaju djelatnost,
- posredovanje pri sklapanju poslova na novčanom tržištu,
- upravljanje imovinom klijenata i savjetovanje u vezi s tim,
- savjetovanje pravnih osoba glede strukture kapitala, poslovne strategije i sličnih pitanja te pružanje usluga koje se odnose na poslovna spajanja i stjecanje dionica i poslovnih udjela u drugim društvima,
- trgovanje za svoj račun ili za račun klijenta instrumentima tržišta novca, prenosivim vrijednosnim papirima, stranim sredstvima plaćanja, uključujući mjenjačke poslove,
- platne usluge u skladu s posebnim zakonima,
- izdavanje drugih instrumenata plaćanja i upravljanje njima ako se pružanje ovih usluga ne smatra pružanjem platnih usluga u skladu s posebnim zakonom.

Banka posluje preko Centrale u Samoboru, podružnice u Krapini te 10 ekspozitura:

Centrala	Samobor, Trg kralja Tomislava 8
Podružnica	Krapina, Trg Ljudevita Gaja 6-7
Ekspozitura	Sveti Križ Začretje, Trg hrvatske kraljice Jelene 16
Ekspozitura	Hum na Sutli, Hum na Sutli 159
Ekspozitura	Pregrada, Trg gospe Kunagorske 12
Ekspozitura	Donja Stubica, Toplička 9a (zatvorena)
Ekspozitura	Zabok, Matije Gupca 47
Ekspozitura	Krapinske Toplice, Antuna Mihanovića 3h
Ekspozitura	Južno naselje, Samobor, Svetonedjeljska 13

Ekspozitura	Bestovje, Prudnjaki 2/A
Ekspozitura	Šmidhenova, Samobor, Ulica Antuna Gustava Matoša 1
Ekspozitura	Sveta Nedelja, Trg Ante Starčevića 1

Poslove Banke vodi Uprava na vlastitu odgovornost u interesu Banke.

Prema organizacijskoj shemi Banka je organizirana u 4 samostalna sektora i jednu službu, s posebno organiziranim funkcijama kontrole: funkcijom unutarnje revizije, funkcijom kontrole rizika, funkcijom praćenja usklađenosti te funkcijom voditelja sigurnosti informacijskog sustava i funkcijom sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma:

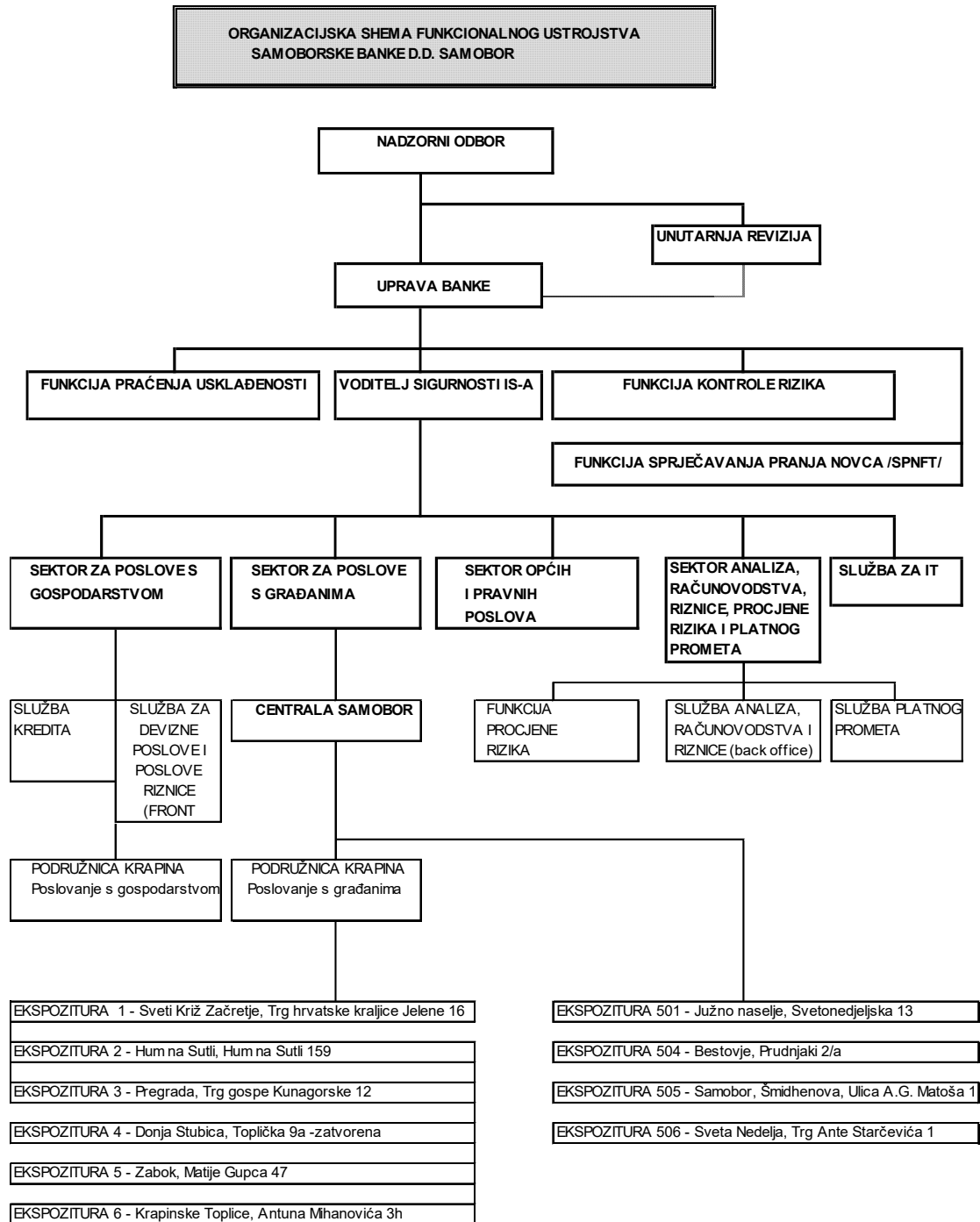
Uprava Banke
Unutarnja revizija
Funkcija praćenja usklađenosti,
Funkcija kontrole rizika,
Funkcija sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma
Voditelj sigurnosti informacijskog sustava
Sektor za poslove s gospodarstvom
Sektor za poslove s građanima
Sektor općih i pravnih poslova
Sektor analiza, računovodstva, riznice, procjene rizika i platnog prometa
Služba za IT

Organizacija poslovnih funkcija Banke te organizacija i sistematizacija radnih mjesta definirana je Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta. Organizacijska struktura postavljena je sukladno zakonskim zahtjevima, primjerena je veličini Banke te vrsti i složenosti poslova koje Banka obavlja.

Organizacijska struktura uključuje uspostavu jasnih razgraničenja ovlasti i odgovornosti u upravljanju rizicima kroz sustav unutarnjih kontrola i kontrolnih funkcija.

Kontrolne funkcije su neovisne funkcije odvojene od poslovnih procesa i aktivnosti u kojima rizici nastaju i koje prate i nadziru te procese i aktivnosti.

Funkcija unutarnje revizije je organizacijski i funkcionalno samostalna jedinica koja neovisno nadgleda cjelokupno poslovanje Banke radi ocjene procesa upravljanja rizicima i sustava ugrađenih unutarnjih kontrola u radne procese.

Na dan 31. prosinca 2024. godine Banka je zapošljavala 50 djelatnika (45 djelatnika krajem 2023. godine).

Banka je članica SWIFT-a , HROK-a (Hrvatskog registra obveza po kreditima) i Erste Group Card Processora d.o.o. (pravni slijednik Međubankarskog udruženja (MBU d.o.o.).

3. PRISTUP BANKE UPRAVLJANJU RIZICIMA

U skladu s obvezom javne objave za male i jednostavne institucije iz Uredbe 575/2013, te slijedeći zahtjeve iz Priloga III Provedbenoj uredbi 2021/637 Banka objavljuje podatke iz tablice EU OVA kako slijedi:

Članak CRR	Točka javne objave Banke	Naziv
Članak 435. stavak 1. točka (a) CRR-a	3.1	Strategije i politike upravljanja rizicima
Članak 435. stavak 1. točka (e) CRR-a	3.2	Izjava o primjerenosti mehanizama za upravljane rizikom
Članak 435. stavak 1. točka (f) CRR-a	3.3	Izjava o riziku

3.1 STRATEGIJE I POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA

U skladu s člankom 435. točka (a) CRR-a, Banka u nastavku objavljuje strategije i postupke upravljanja rizicima koje smatra najvažnijim za profil rizičnosti Banke.

Strategijom upravljanja rizicima definirane su osnovne smjernice za preuzimanje rizika te razvoj sustava upravljanja i kontrole rizika Banke.

Sustav upravljanja rizicima obuhvaća organizacijsku strukturu, pravila, procese, aktivnosti i resurse za utvrđivanje, mjerenje, procjenjivanje, ovladavanje, praćenje i izvještavanje o rizicima te uspostavu kulture rizika na razini Banke.

Organizacijska struktura Banke osigurava izbjegavanje sukoba interesa te funkcionalno razdvajanje između jedinica povezanih s preuzimanjem rizika i kontrolom rizika.

Funkcije ugovaranja transakcija operativno su odvojene od funkcija pozadinskih poslova. Kontrolne funkcije ustrojene su u skladu s važećim propisima te je osiguran njihov neovisan i neometan rad.

Za ukupan pregled i nadzor nad rizicima odgovorna je Uprava Banke. Uprava i svi djelatnici dužni su se pridržavati temeljnih načela definiranih strategijom za upravljanje rizicima, kodeksom profesionalnog postupanja, politikom sukoba interesa i pripadajućim aktima Banke.

Funkcija kontrole rizika je neovisna funkcija koja prati, nadzire i analizira značajnije rizike kojima je

Banka u svojem poslovanju izložena ili bi mogla biti izložena, provodi testiranje otpornosti na stres, obavlja provjere primjene i djelotvornosti metoda za upravljanje rizicima, analizira, prati i izvještava o adekvatnosti internog kapitala Banke, daje prijedloge i preporuke za primjereno upravljanje rizicima te redovito izvješćuje Upravu i Nadzorni odbor Banke.

Učinkovito upravljanje rizicima obuhvaća identifikaciju, procjenu, mjerenje i kontrolu izloženosti prema svim rizicima. Rizike koji se mogu kvantitativno mjeriti Banka nastoji ograničiti limitima.

Banka nastoji postići učinkovitost upravljanja rizicima smanjivanjem rizika, izbjegavanjem rizika, kontinuiranim unapređenjem procesa, metodologija i kontrola.

Okvir za upravljanje rizicima uključuje širenje kulture i promicanje svjesnosti djelatnika o postojanju rizika i upravljanju njima.

Banka je u 2024.g. slijedeće rizike procijenila materijalno značajnim:

- Kreditni rizik,
- Rizik koncentracije,
- Tržišni rizik,
- Operativni rizik,
- Likvidnosni rizik,
- Rizik eksternalizacije,
- Rizik ulaganja u materijalnu imovinu,
- Okolišni, socijalni i upravljački rizik,

3.1.1 Kreditni rizik

Kreditni rizik je mogućnost gubitka zbog neispunjavanja dužnikove novčane obveze prema Banci. Rizik koncentracije i rezidualni rizik predstavlja izvedenicu kreditnog rizika.

Cilj upravljanja kreditnim rizikom je optimizacija odnosa između ostvarenih prinosa i preuzetog rizika.

Smjernice za upravljanje kreditnim rizikom obuhvaćaju stimulativnu kreditnu politiku prema ciljanim gospodarskim granama i proizvodima, održavanje određene razine diverzificiranosti kreditnog portfelja, poboljšanje rane naplate dospjelih potraživanja kroz unaprjeđenje sustava ranog upozorenja, restriktivnu politiku prema osjetljivim djelatnostima i proizvodima, održavanje visoke razine pokriva ukupnog kreditnog portfelja i smanjivanje učinaka nepovoljnih kretanja na kreditni portfelj.

Organizacijski zahtjevi

Banka je osigurala organizacijsku i operativnu odvojenost funkcije ugovaranja i odobravanja plasmana od podrške poslovanju i kontrole rizika.

Banka je uspostavila jasnu organizacijsku strukturu u procesu odobravanja kredita: utvrdila kriterije, procedure i politike odobravanja kredita i restrukturiranje postojećih; utvrdila pravila odobravanja na razini pojedinačnih dužnika i davatelja instrumenta osiguranja, ovisno o iznosu i rizičnosti; utvrdila nadležnosti Nadzornog odbora, Uprave, Kreditnog odbora; osigurala procjenu kreditnog rizika kod odobrenja plasmana kako je opisano dalje u tekstu.

Politike i procedure vezano za upravljanje kreditnim rizikom

Upravljanje kreditnim rizikom definirano je Odlukom o kreditnim politikama Banke. Odlukom su

definirana pravila i procedure prilikom odobravanja kredita, nadzor i praćenje kredita puštenih u tečaj, izvješća o kreditima, sankcije i slično.

Procedurom za upravljanje kreditnim rizicima definirana je:

- strategija zaštite od kreditnog rizika,
- metodologija Banke za mjerenje, procjenjivanje rizika i postupke ovladavanja rizikom,
- pokazatelji kreditnog rizika,
- upravljanje kreditnim rizikom s aspekta organizacije rada,
- proces upravljanja kreditnim rizikom:
  - proces odobravanja kredita
  - proces praćenja kredita,
  - proces ranog otkrivanja,
  - proces razvrstavanja dužnika,
  - postupanje s rizikom koncentracije,
  - kontrola kreditnog rizika,
  - knjigovodstveno evidentiranje umanjenja vrijednosti po kreditima,
  - testiranje otpornosti na stres,
- upravljanje kreditnim rizicima s aspekta vrste klijenata,
- upravljanje kreditnim rizicima s aspekta portfelja i limita,
- vrste obrade kreditnih zahtjeva,
- bonitet klijenta,
- problematični plasmani,
- upravljanje kreditnim rizikom za financijske institucije i tijela državne i lokalne uprave.

Internim sustavom raspoređivanja izloženosti utvrđeni su kriteriji raspoređivanja izloženosti u rizične skupine, način utvrđivanja gubitaka koji proizlaze iz kreditnog rizika, način provođenja vrijednosnog usklađenja i rezerviranja te rangiranje instrumenata osiguranja.

Odobranje plasmana poduzetnicima

Proces odobravanja plasmana poduzetnicima (pravnim osobama i većim obrtnicima) započinje u Sektoru za poslove s gospodarstvom na temelju prethodno sačinjene financijske analize i mišljenja kreditnog referenta (kreditni referat) s prijedlogom Odluke o odobrenju. Kreditni referent po potrebi posjećuje komitenta - tražioca kredita u njegovim poslovnim prostorijama, prikuplja propisanu dokumentaciju, te u suradnji s predsjednikom Uprave obavlja pregled procjena nekretnina od strane stalnog sudskog vještaka za graditeljstvo i provjerava dostatnost ponuđenih instrumenata osiguranja. Kreditni referent u pripremi dokumentacije vrši obradu financijskih izvješća i izračunava određene financijske pokazatelje. Odlukom o kreditnim politikama precizno je propisan sadržaj kreditnog referata. Pisana dokumentacija se odlaže u kreditnu mapu. Funkcija procjene rizika očituje se o tako pripremljenom prijedlogu. Odluku o odobrenju plasmana donosi Kreditni odbor. Plasmani osigurani nekretninama moraju imati procjenu ovlaštenog sudskog vještaka osim kredita manjih od 15 tisuća eura, za koje se pored izvoda iz gruntovnih knjiga zahtijeva promemorija kreditnog referenta i direktora Sektora općih i pravnih poslova. Uz kreditni referat ide i prijedlog kamatne stope, zavisno od skupine kojoj klijent pripada.

Praćenje kredita u otplati

U organizacijskim jedinicama prodaje jedna osoba zadužena je za naplatu potraživanja temeljem izvještaja o nenaplaćenim dospjelim potraživanjima koji se formira najmanje jednom mjesečno. Klijent se najprije kontaktira telefonom, pa ukoliko ne dođe do naplate, šalje mu se opomena. Po proteku daljnjih mjesec dana šalje se druga opomena, a ukoliko i nakon toga ne dođe do naplate kredit bi se trebao otkazati.

Banka ima programski podržano praćenje zakašnjenja svih kredita te za potrebe utvrđivanja rizičnosti i klasifikacije plasmana izrađuje Listu zakašnjenja s pregledom dana kašnjenja i iznosom dospjelog duga po klijentu.

Klijenti sa zakašnjenjem u naplati preko 90 dana, klasificirani u grupu B prate se i prezentiraju Upravi putem Izvješća o kontroli kreditnog rizika. Ukoliko klijent nakon tri do četiri neplaćena anuiteta i dalje ne podmiruje obaveze, Banka pokreće postupak prisilne naplate aktiviranjem instrumenata osiguranja.

Krediti stanovništvu odobravaju se u Sektoru za poslovanje s građanima i to u pravilu do iznosa od 10.000 EUR, dok se iznosi kredita iznad tog iznosa odobravaju u Sektoru za poslove s gospodarstvom. Krediti se odobravaju nakon ispitane i utvrđene kreditne sposobnosti tražioca kredita (obrazac "Zahtjev za kredit"), također po odobrenju Kreditnog odbora. Banka je propisala uvjete kreditne sposobnosti tražitelja kredita. Popunjeni zahtjev za kredit dostavlja se Funkciji procjene rizika koja daje svoje mišljenje i dalje prosljeđuje na odobrenje Kreditnom odboru.

Mišljenje funkcije procjene rizika i odluka Kreditnog odbora traži se za svaki kredit iznosa većeg od 5.000 EUR.

Referent u Sektoru u kojem se odobravaju krediti zadužen je za praćenje naplate kredita te u slučaju zakašnjenja u naplati klijentu šalje opomene. U slučaju ne vraćanja kredita referent daljnje postupke naplate dogovara s direktorom Sektora.

Banka odobrava i kredite po tekućim računima građana na temelju zahtjeva vlasnika tekućeg računa koji imaju stalni priljev na račun. Uvjete odobrenja Banka je propisala posebnom Odlukom u visini od 1,5 mjesečne plaće korisnika kredita, a iznos kredita ne može prijeći iznos od 2 tisuće eur, zavisno od iznosa stalnih priljeva korisnika tekućeg računa. Kredit se odobrava na neodređeno vrijeme, a usklađuje svakih 6 mjeseci. Ovi krediti ne razmatraju se na kreditnom odboru, niti funkcija procjene rizika na njih daje svoje mišljenje.

Status neispunjavanja obveza

U skladu s Uredbom (EU) 575/2013, Banka smatra da je status neispunjavanja obveza pojedinog dužnika nastao kada je ispunjen jedan od sljedećih uvjeta ili oba sljedeća uvjeta:

- (a) Banka smatra vjerojatnim da dužnik neće u cijelosti podmiriti svoje obveze ne uzimajući u obzir mogućnost naplate iz kolaterala;
- (b) dužnik više od 90 dana nije ispunio svoju dospjelu obvezu po bilo kojoj značajnoj kreditnoj obvezi prema Banci.

Praćenje i postupanje s lošim plasmanima

Izvršni direktori sektora koji se bave kreditiranjem dužni su i obvezni pazljivo pratiti klijente kod kojih je došlo do pogoršanja financijske situacije i neplaćanja obveza. Oni u suradnji s Upravom Banke

donose odluku o pokretanju ovrhe na instrumentima osiguranja kredita u slučaju nemogućnosti naplate kredita putem mjenice i zadužnice.

Funkcija kontrole rizika tromjesečno prati izloženost prema klijentima.

Analiza kreditnog portfelja

Analizu ukupnog kreditnog portfelja obavlja Služba analiza, računovodstva i riznice (back office). Kreditni portfelj se prati po sektorima, vrstama kredita i granama djelatnosti. Koncentracija kredita (plasmani 20-orici najvećih klijenata i s njime povezanim osobama) prati se na tromjesečnoj osnovi. Kretanje umanjnja vrijednosti po plasmanima i njihov udio u odnosu na ukupne plasmane također se prati i formira na tromjesečnoj osnovi.

Proces klasifikacije plasmana i umanjnja vrijednosti i rezerviranja za kreditni rizik

Procjena kreditnog rizika definirana je Internim sustavom raspoređivanja izloženosti, a temelji se na:

- kreditnoj sposobnosti dužnika,
- kvaliteti i vrijednosti instrumenata osiguranja potraživanja i
- urednosti u podmirenju obveza.

U skladu s odredbama MSFI 9, Banka u rizičnu podskupinu A1 raspoređuje izloženosti za koje je utvrđeno da se kreditni rizik nakon početnog priznavanja nije znatno povećao. U rizičnu podskupinu A-2 raspoređene su izloženosti za koje je utvrđeno da se nakon početnog priznavanja kreditni rizik pojedine dužnikove izloženosti znatno povećao.

Banka za izloženosti raspoređene u rizičnu podskupinu A-1 provodi umanjnje vrijednosti i rezerviranja u iznosu jednakom očekivanim kreditnim gubicima u dvanaestomjesečnom razdoblju, a za rizičnu podskupinu A2 u iznosu jednakom očekivanim kreditnim gubicima tijekom vijeka trajanja.

Banka za izloženosti za koje procijeni da su djelomično nadoknadive, klasificira u rizičnu skupinu B ovisno o postotku gubitka i to: u rizičnu skupinu B1 (plasmani za koje utvrđeni gubitak ne prelazi 30% iznosa izloženosti), u rizičnu skupinu B2 (plasmane za koje utvrđeni gubitak iznosi više od 30, a manje ili jednako 70% iznosa izloženosti), u rizičnu skupinu B3 (izloženosti za koje utvrđeni gubitak iznosi više od 70%, a manje od 100% iznosa izloženosti). Izloženosti za koje se procijeni da su u potpunosti nenadoknadive, Banka raspoređuje u rizičnu skupinu C.

Banka je u 2024.g. formirala rezerve za potencijalne rizike u iznosu od 2.781 tisuću eur od čega se 2.216 tisuća eur odnosi na umanjnje vrijednosti i rezervacije za rizične skupine B i C (stage 3), a 565 tisuća eur na umanjnje vrijednosti i rezervacije za rizičnu skupinu A1 i A2 (stage 1 i stage 2).

Banka je u 2023.g. formirala rezerve za potencijalne rizike u iznosu od 2.053 tisuće eur od čega se 1.593 tisuće eur odnosilo na umanjnje vrijednosti i rezervacije za rizične skupine B i C (stage 3), a 460 tisuća eur na umanjnje vrijednosti i rezervacije za rizične skupine A1 i A2 (stage 1 i stage 2).

Tehnike smanjenja kreditnog rizika

U svrhu smanjenja kreditnog rizika Banka koristi različite oblike materijalne i nematerijalne kreditne zaštite. U izračun kapitalnih zahtjeva za kreditni rizik uključuju se samo oni instrumenti kreditne zaštite koji ispunjavaju uvjete za priznavanje iz Uredbe (EU) 575/2013.

Internim aktima iz područja kreditnog poslovanja određene su vrste kolaterala koje Banka prihvaća u svrhu smanjenja kreditnog rizika. Prilikom procjene kreditne sposobnosti klijenta prilikom odobrenja plasmana, Banka uzima u obzir bonitet klijenta, vrstu, visinu i ročnost plasmana te procjenjuje kvalitetu instrumenata osiguranja i kombinira instrumente osiguranja u cilju što efikasnije zaštite svojih potraživanja.

Osim financijskih kolaterala, Banka prihvaća materijalnu kreditnu zaštitu u obliku stambenih i poslovnih nekretnina koje zadovoljavaju kriterije priznavanja, a kao oblik nematerijalne kreditne zaštite koristi garancije i jamstva.

Banka sukladno odredbama Uredbe (EU) br. 575/2013 primjenjuje standardizirani pristup u mjerenju kreditnog rizika. Za izloženosti koje nemaju rejting VIPKR prilikom izračuna kapitalnog zahtjeva za kreditni rizik koriste se ponderi rizika propisani za izloženosti prema klijentima bez kreditnog rejtinga.

Sustav unutarnjih kontrola vezano uz upravljanje kreditnim rizikom

Banka je uspostavila jasnu organizacijsku strukturu za proces donošenja odluke o odobravanju plasmana koja osigurava: utvrđivanje kriterija, politika i procedura za odobravanje novih i obnavljanje te restrukturiranje postojećih plasmana, pravila odobravanja plasmana na razini pojedinačnih dužnika i davatelja instrumenata osiguranja potraživanja, te na razini grupe povezanih osoba s dužnikom i davateljem instrumenata osiguranja, ovisno o iznosu i rizičnosti plasmana, da plasman može biti odobren samo uz suglasnost ovlaštenih osoba zaduženih za procjenu kreditnog rizika.

Banka je jasno razdvojila funkciju ugovaranja transakcija od funkcije odobravanja kredita i funkcije utvrđivanja vrijednosnih usklađivanja (umanjenja vrijednosti i rezerviranja) za rizične bilančne i izvanbilančne stavke.

Banka je uspostavila sustav za kontinuiranu analizu strukture i kvalitete cjelokupnog kreditnog portfelja uključujući analizu koncentracijskog rizika sadržanog u portfelju i procjenu budućih trendova strukture i kvalitete kreditnog portfelja.

Upravljanje kreditnim rizikom i kontrola kreditnog rizika

Kontrola kreditnog rizika obavlja se u okviru samostalne Funkcije kontrole rizika koju obavljala jedna osoba zadužena za kontrolu rizika. Funkcija procjene rizika odvojena je od funkcije kontrole rizika.

Koncentracijski rizik

Banka je izložena koncentracijskom riziku kroz izloženosti ili skup izloženosti koje povezuju zajednički činitelji rizika. Koncentracijski rizik je rizik koji proizlazi iz svake pojedinačne, izravne ili neizravne izloženosti prema jednoj osobi, grupi povezanih osoba odnosno središnjoj drugoj ugovornoj strani ili skupa izloženosti koje povezuju zajednički činitelji rizika kao što su isti gospodarski sektor, isto zemljopisno područje, istovrsni poslovi ili roba, uključujući rizike povezane s neizravnim kreditnim izloženostima prema pojedinom davatelju kolaterala koji može dovesti do gubitaka koji mogu ugroziti nastavak poslovanja Banke ili materijalno značajnu promjenu profila rizičnosti Banke.

Banka upravlja koncentracijskim rizikom kroz diverzifikaciju portfelja po grupama klijenata, pojedinačnim izloženostima, proizvodima, granama djelatnosti i slično.

3.1.2 Tržišni rizici

Organizacijski zahtjevi

Banka je, sukladno Odluci HNB o upravljanju rizicima, osigurala jasnu operativnu i organizacijsku razdvojenost funkcije ugovaranja transakcija od funkcije pozadinskih poslova riznice i od funkcije kontrole rizika do razine Uprave.

Operativno razdvajanje gore navedenih funkcija uključuje:

- uspostavljanje odgovarajućih sigurnosnih i radnih procedura,
- definiranje prava pristupa informacijskim tehnologijama i
- fizičku razdvojenost navedenih funkcija.

Poslovi ugovaranja transakcija (front office) obavljaju se u Sektoru za poslove s gospodarstvom koji je fizički odvojen od funkcije pozadinskih poslova riznice (back office) (različiti dijelovi zgrade). Djelatnici koji obavljaju poslove ugovaranja transakcija nemaju pristup pozadinskim poslovima.

Služba platnog prometa obavlja poslove vezane na razmjenu ugovorenih podataka putem SWIFT-a, šalje naloge za plaćanje putem SWIFT-a i TARGET2 sustava te obavlja knjiženje po glavnim transakcijskim računima kod banaka i glavnom transakcijskom računu Banke.

Služba analiza, računovodstva i riznice (back office) obavlja dnevnu kontrolu knjigovodstvenog stanja transakcijskog računa Banke te deviznih i eurskih računa Banke kod drugih banaka.

Djelatnici Sektora za poslove s gospodarstvom zaduženi za ugovaranje transakcija dužni su osigurati da svi bitni elementi transakcije budu usuglašeni između ugovornih strana prije zaključenja svake pojedine transakcije. Budući se transakcije ugovaraju putem telefona, Banka je osigurala snimanje svih telefonskih razgovora djelatnika ovlaštenih za ugovaranje transakcija. Ugovaranje transakcija se ne smije obavljati mimo poslovnih prostora Banke u kojima se obavlja snimanje telefonskih razgovora.

Transakcije Banke dogovaraju se u skladu s tržišnim uvjetima. Iznimno, djelatnici Sektora za poslove s gospodarstvom, po ovlaštenju Uprave, mogu ugovoriti transakcije koje nisu u skladu s tržišnim uvjetima, pri čemu moraju biti ispunjena oba slijedeća uvjeta:

- transakcija mora biti ugovorena na temelju jasnog i razumnog zahtjeva klijenta pri čemu dogovoreno odstupanje od tržišnih uvjeta mora biti jasno vidljivo iz dokumentacije navedene transakcije i
- uz svaku transakciju koja nije ugovorena po tržišnim uvjetima mora postojati jasno vidljiv opis odstupanja od tržišnih uvjeta te razlozi odstupanja.

Djelatnici Sektora za poslove s gospodarstvom dužni su za svaku ugovorenu transakciju osigurati pisanu dokumentaciju koja sadrži sve bitne elemente i druge relevantne informacije o ugovorenoj transakciji.

Djelatnici Sektora za poslove s gospodarstvom ugovaraju transakcije sukladno internim uputama Banke.

Djelatnici Sektora za poslove s gospodarstvom dužni su pripadajuću dokumentaciju u što kraćem roku prosljediti Službi platnog prometa. Potvrda o ugovorenoj transakciji dolazi SWIFT-om u Službu platnog prometa.

Djelatnik ovlašten za ugovaranje transakcija unosi podatke o transakciji u informacijski sustav pod

svojom vlastitom identifikacijskom oznakom s tim da se vrijeme unosa podataka i identifikacijska oznaka djelatnika automatski generiraju.

Svaka ugovorena transakcija mora biti evidentirana na odgovarajući način i bez odgode uključena u interne izvještaje o ugovorenim transakcijama.

Djelatnici Sektora za poslove s gospodarstvom dužni su osigurati cjelovitost dokumentacije o ugovorenoj transakciji i pravovremeno izvijestiti Službu platnog prometa o ugovorenoj transakciji. Služba platnog prometa putem SWIFT poruka zaprima potvrde o ugovorenim transakcijama i dostavlja ih na ovjeru djelatnicima Sektora za poslove s gospodarstvom ovlaštenima za ugovaranje transakcija. Ukoliko zaprimljene potvrde od druge strane nisu pravodobne, odnosno cjelovite, djelatnici ovlašteni za ugovaranje transakcija telefonski kontaktiraju drugu ugovornu stranu da upotpuni ili stornira potvrdu i pošalje novu te o tome obavještavaju Službu platnog prometa. Služba platnog prometa zaprimljenu novu potvrdu ponovno dostavlja na ovjeru djelatnicima koji rade ugovaranje transakcija, te nakon dobivenog izvoda od banke na temelju potvrde obavljaju knjiženje transakcija.

Politike i procedure vezano za upravljanje

Banka je upravljanje tržišnim rizicima regulirala Pravilnikom o upravljanju tržišnim rizicima, Pravilnikom o upravljanju kamatnim rizikom i Procedurom za upravljanje valutnim rizikom. Tržišni rizici obuhvaćaju: rizik instrumenata koji su vezani uz promjenu kamatne stope, rizike instrumenata kojima se trguje, devizno valutni rizik, rizik proizvoda.

Za izračun kapitalnih zahtjeva za tržišne rizike, Banka koristi standardizirani pristup.

3.1.3 Kamatni rizik u knjizi banke

Kamatni rizik je rizik negativnog utjecaja na profitabilnost i kapital uslijed promjena u kamatnim stopama.

Kamatni rizik proizlazi iz neusklađenosti bilančne imovine i obveza Banke u odnosu na mogućnost promjene kamatnih stopa i vrstu kamatnih stopa.

Svrha upravljanja kamatnim rizikom je smanjenje kamatnog rizika na prihvatljivu razinu koju je moguće kontrolirati i koja Banci omogućava osiguranje sigurnog i stabilnog poslovanja te stabilne neto kamatne marže.

Banka je izložena riziku promjene kamatnih stopa kada postoji mogućnost nepredviđenih promjena aktivnih i pasivnih kamatnih stopa, što može negativno utjecati na neto kamatni prihod odnosno profitabilnost Banke, tržišnu vrijednost kapitala i vrijednost trgovačkog portfelja.

Utjecaj promjene kamatnih stopa u Banci očituje se na novčanim tijekovima, neto kamatnim prihodima te ekonomskoj vrijednosti Banke. Rizik kamatnih stopa utječe na pozicije aktive (kredita, investicija), pasive (depozita, vrijednosnih papira) i izvanbilančne pozicije.

Sustav upravljanja kamatnim rizikom u knjizi Banke uspostavljen je sukladno potrebama Banke u odnosu na veličinu, obujam i složenost poslovnih procesa i ima funkciju identifikacije, mjerenja, praćenja i kontrole svih značajnih izvora kamatnog rizika.

Osnovni ciljevi politike upravljanja kamatnim rizikom u knjizi Banke su:

- osigurati redovito praćenje izvora kamatnog rizika obzirom na strukturu bilance Banke uključujući dospjeće ili period ponovnog utvrđivanja cijena, nadzor nad proizvodima s opcijama, upotrebu derivata, utjecaj izvanbilančnih proizvoda, promatranje trendova u bilanci i trendova dostupnosti izvora financiranja Banke,
- osigurati upravljanje izloženosti kamatnom riziku i to posebno riziku ponovnog utvrđivanja cijena (repricing risk), baznom riziku, riziku kamatne krivulje i riziku opcija obzirom na kamatne prihode i kapital Banke,
- osigurati stabilnost kamatnog prihoda,
- osigurati adekvatnost kapitala obzirom na kamatni rizik,
- osigurati razvoj odgovarajućih scenarija i praćenje njihovih rezultata,
- osigurati kvalitetnu kontrolu rizika,
- osigurati adekvatnu i pravovremenu informiranost na svim relevantnim razinama Banke uključujući Upravu Banke,
- osigurati neovisno mjerenje i analizu rizika uz upotrebu različitih scenarija,
- osigurati adekvatne postupke i sustave za kontrolu rizika uvođenja novih proizvoda i njihovog utjecaja na izloženost Banke kamatnom riziku,
- osigurati periodičnu provjeru adekvatnosti analiza, scenarija, pretpostavki i prognoza koje se upotrebljavaju uz naknadno testiranje prethodnih pretpostavki i rezultata,
- osigurati adekvatan kadar sposoban za upravljanje kamatnim rizikom,
- osigurati sustav interne kontrole kamatnog rizika.

Organizacijski zahtjevi

Uprava Banke dužna je uspostaviti organizacijski ustroj s jasnim i razgraničenim linijama ovlasti i odgovornosti među radnicima i sustav izvješćivanja o izloženosti kamatnom riziku.

Ugovaranje transakcija i prijedlog kamatnih stopa obavljaju:

- Sektor za poslove s gospodarstvom
- Sektor za poslove s građanima.

Izvršni direktori ovih sektora dostavljaju Upravi Banke prijedloge izmjene kamatnih stopa iz svog djelokruga na usvajanje. Usvojene kamatne stope djelatnik Službe analiza, računovodstva i riznice (back office) unosi u informacijski sustav, a kontrolu unijetih stopa obavljaju izvršni direktori Sektora na koje se kamatne stope odnose.

Služba platnog prometa obavlja mjesečni obračun kamata na kamatno osjetljive pozicije i dnevni obračun kamata na depozite po isteku dospelosti. Obračun kamata je automatiziran.

Politike i procedure vezano za upravljanje kamatnim rizikom

Banka je upravljanje kamatnim rizikom regulirala Pravilnikom o upravljanju kamatnim rizikom kojim je utvrdila ovlasti i odgovornosti u upravljanju kamatnim rizikom, izvore kamatnog rizika, učinke kamatnog rizika, upravljanje kamatnim rizikom u knjizi banke, povezanost kamatnog rizika s drugim rizicima, mjerenje i praćenje kamatnog rizika, korektivne aktivnosti vezane uz kamatni rizik, procjene internog kapitalnog zahtjeva za kamatni rizik i izvješćivanje o izloženosti kamatnom riziku.

Provođenje politika i procedura, ocjena adekvatnosti

Služba analiza, računovodstva i riznice (back office) izrađuje izvješća o kamatnom riziku i dostavlja ih HNB-i i Upravi Banke tromjesečno.

Služba analiza, računovodstva i riznice (back office) izrađuje analizu utjecaja kamatnog rizika na prihode i rashode Banke najmanje jednom godišnje na početku godine, a po potrebi i češće. Služba analiza, računovodstva i riznice (back office), prilikom uvođenja novog proizvoda izrađuje analizu utjecaja novog proizvoda na izloženost Banke kamatnom riziku.

Strategija upravljanja kamatnim rizikom uključuje projekciju kretanja neto kamatnog prihoda Banke za nadolazeći period na osnovi scenarija kretanja kamatnih stopa, mogućeg realnog kretanja kamatnih stopa, pomaka krivulje prinosa, promjena u funkciji krivulje prinosa kao i promjena u slučaju ekstremnih okolnosti.

Kod upravljanja kamatnim rizikom Banka posebnu pažnju posvećuje kamatno osjetljivim proizvodima, prvenstveno depozitima stanovništva te kreditima i depozitima s opcijom prijevremenog povrata.

Postupak upravljanja izloženošću kamatnom rizikom obuhvaća:

- procjenu i mjerenje izloženosti kamatnom riziku,
- definiranje sustava ograničenja (limita) izloženosti kamatnom riziku,
- praćenje i kontrolu poštivanja sustava ograničenja (odgovornosti i ovlaštenja),
- sustav izvješćivanja i
- korektivne aktivnosti.

U svrhu upravljanja kamatnim rizikom Banka:

- vodi politiku prikupljanja i usmjeravanja sredstava uz promjenjivu kamatnu stopu, kako bi izbjegla rizike koje nosi promjena cijena sredstava na financijskom tržištu,
- kod utvrđivanja kamatnih stopa na kredite i depozite vodi računa o:
  - stopama konkurentskih banaka na području na kojem posluje,
  - urednosti komitenta u podmirivanju glavnice i kamate,
  - kvaliteti sredstava /visini uloga koji se oročava i roku na koji se oročava/,
- analizira kamatne stope na depozite da bi došla do spoznaje da li plaća visoke kamate u cilju stjecanja likvidnih sredstava koja joj nedostaju te da li Banka likvidna sredstva nastoji pribaviti uz svaku cijenu,
- analizom kamatnih stopa na kredite analizira raspon kamatnih stopa na kredite u odnosu na bonitet klijenta i urednost u podmirivanju obveza,
- analizom kamatnih stopa utvrđuje je li raspon aktivnih i pasivnih kamatnih stopa dostatan za pokriće rashoda iz redovnog poslovanja /materijalnih troškova i troškova plaća/.

Banka koristi tehnike Gap analize za analizu, mjerenje i upravljanje kamatnim rizikom. Gap analiza je tehnika upravljanja kamatnim rizikom koja se koristi kako bi se analizirala neusklađenost dospjeća i/ili ponovnog utvrđivanja cijena kako u knjizi Banke, tako i u knjizi trgovanja te mjeri razlike između kamatno osjetljive aktive i pasive u apsolutnim iznosima.

Na osnovi rezultata gore navedenih analiza, upravljanje kamatnim rizikom uključuje:

- uspostavu odgovarajućih limita - mjerenje i nadzor nad kamatnim rizikom:
- uspostavu i mjerenje limita,
- praćenje usklađenosti s definiranim limitima,
- praćenje promjenjivosti limita, revidiranje i prijedlog promjene limita,
- stres testiranja - analiza rezultata, praćenje limita i smjernica upravljanja kamatnim rizikom,
- točno izvješćivanje Uprave, dioničara i HNB,
- aktivno upravljanje kamatnim rizikom (uključuje strategiju zaštite od kamatnog rizika, strategiju uspostave novih proizvoda, kao i strategiju financiranja Banke obzirom na tržišne

- okolnosti, konkurenciju, predviđanja budućih kretanja i sl.):
- prirodnu zaštitu putem stavki bilance (povećanje osjetljivosti aktive uz smanjenje osjetljivosti pasive i obrnuto),
  - eksternu zaštitu (derivati, izvanbilančni instrumenti),
  - projekcije budućih kretanja i njihov utjecaj na poziciju Banke,
  - utjecaj strategije budućeg poslovanja Banke na upravljanje kamatnim rizikom,
  - upravljanje opcijama, pretpostavke vezane uz ponašanje klijenata obzirom na opcije,
  - kontinuirano praćenje makroekonomskog okruženja, analize i projekcije budućih očekivanja kretanja tržišta.

Razina kamatnog rizika koji utječe na račun dobiti i gubitka koji Banka smatra prihvatljivim je do maksimalno 5% regulatornog kapitala Banke. To je limit koji se odnosi na perspektivu zarade odnosno promjenjivost neto prihoda i prihvatljive razine volatilnosti zarade u određenom scenariju kamatnih stopa.

Scenarij analize uključuje procjenu kretanja neto kamatnih prihoda uslijed tržišnih promjena te njihov utjecaj na račun dobiti i gubitka Banke.

Banka najmanje jednom godišnje utvrđuje pretpostavke o kretanju kamatnih stopa na osnovi analiza i ekonomskih procjena i predviđanja.

Simulacije se odnose na kamatno osjetljive pozicije knjige Banke.

Za identifikaciju, mjerenje i izvješćivanje o kamatnom riziku zadužena je Služba analiza, računovodstva i riznice (back office) u suradnji s funkcijom kontrole rizika.

Sustav unutarnjih kontrola vezano uz upravljanje kamatnim rizikom

Uprava Banke uspostavila je organizacijski ustroj s jasnim i razgraničenim linijama ovlasti i odgovornosti među radnicima i sustav izvješćivanja o izloženosti kamatnim rizikom. Izvješća o izloženosti kamatnom riziku i scenarij analize neovisne su o funkciji formiranja kamatnih stopa.

3.1.4 Valutni rizik

Valutna pozicija kreditnih institucija koje posluju u zemljama Europske unije, pa tako i onih koje posluju u Republici Hrvatskoj, regulirana je Uredbom (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013.g. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 176, 27.06.2013.) člancima 351. do 354., te Delegiranom uredbom Komisije (EU) br. 528/2014 od 12. ožujka 2014.g. o dopuni Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za rizike osim delta-rizika za opcije u standardiziranom pristupu tržišnom riziku donesenom temeljem prijedloga Europskog nadzornog tijela za bankarstvo (EBA).

Spomenuta regulativa propisuje način izračuna otvorene valutne pozicije i način izračuna kapitalnih zahtjeva, ali ne ograničava otvorenu valutnu poziciju koju kreditna institucija u poslovanju može preuzeti. Kreditna institucija bez obzira na veličinu otvorene valutne pozicije posluje zakonito ukoliko izračunava i evidentira valutnu poziciju sukladno članku 352. Uredbe (EU) br. 575/2013. Istom Uredbom u članku 351. određeno je da kreditne institucije moraju izračunavati kapitalni zahtjev za valutni rizik ukoliko im ukupna otvorena neto valutna pozicija prelazi 2% ukupnog regulatornog kapitala. Ovisno o otvorenosti valutne pozicije Banka mora udovoljiti zahtjevima vezanima na

regulatorni kapital. Do stupanja na snagu Uredbe (EU) br. 575/2013 odnosno do 1. siječnja 2014. godine, valutna pozicija kreditnih institucija u RH bila je regulirana Odlukom o adekvatnosti jamstvenog kapitala kreditnih institucija (NN br. 1/09., 75/09., 2/10., 118/11., i 67/13). Dopuštene otvorene pozicije bile su do 30. lipnja 2014.g. propisane i Odlukom o ograničavanju izloženosti kreditnih institucija valutnom riziku (NN. 38/10., 62/11., 128/13), kojom je najveća dopuštena ukupna otvorena valutna pozicija kreditne institucije bila ograničena na 30% njezina regulatornog (jamstvenog) kapitala. Nakon ulaska Republike Hrvatske u EU, spomenuto ograničenje je ukinuto stupanjem na snagu Odluke o izvješćivanju o izloženosti kreditnih institucija valutnom riziku (NN. br. 66/14) iz svibnja 2014.g.

Banka je odredila interni limit za valutni rizik od 30%, te je krajem svakog radnog dana dužna uskladiti svoju ukupnu otvorenu deviznu poziciju (bez pozicije u opcijama) tako da ukupna otvorena devizna pozicija (uvećana za poziciju u zlatu) ne prelazi iznos koji čini 30% regulatornog kapitala banke utvrđenog propisima Hrvatske narodne banke. Svrha upravljanja valutnim rizikom je smanjenje valutnog rizika na prihvatljivu razinu koju je moguće kontrolirati i koja Banci omogućuje povećanje kvalitete poslovanja odnosno osiguranja sigurnog i stabilnog poslovanja.

Politike i procedure

Banka je upravljanje valutnim rizikom regulirala Procedurom za upravljanje valutnim rizikom koja definira valutni rizik, načela i odgovornosti pojedinih funkcija Banke uključenih u sustav upravljanja valutnim rizikom, način upravljanja valutnim rizikom, adekvatno praćenje valutnog rizika i kontrolu izloženosti valutnom riziku, izračunavanje kapitalnog zahtjeva za valutni rizik i izvješćivanje o valutnom riziku.

Organizacijske pretpostavke, provođenje politika i procedura

Valutnim rizikom operativno upravlja Služba za devizne poslove koja je odgovorna za

- točno i ažurno evidentiranje kupoprodaje deviza, oročavanje sredstava kod drugih banaka, konverzije, prijenos sredstava i sl., te nadzor nad poslovima koje obavlja,
- za dnevno, operativno upravljanje valutnom pozicijom Banke te za održavanje otvorene devizne pozicije unutar propisanih limita.

Služba za devizne poslove upravlja valutnim rizikom na način da pojedine pozicije izvješća VR promijeni za planirano provođenje dnevnih deviznih transakcija i transakcija uz valutnu klauzulu (kupnje i prodaje deviza, odobravanja kredita i sl.) u cilju održavanja izloženosti valutnom riziku unutar dozvoljenih ograničenja.

Služba analiza, računovodstva i riznice svakodnevno priprema izvješća o izloženosti Banke valutnom riziku sukladno propisima i odgovara za točnost njihove izrade (uključivanje u izvješće svih pozicija bilance i propisanih izvanbilančnih stavki s valutnim sadržajem). U tu svrhu, Služba analiza, računovodstva i riznice (back office) dužna je najmanje jednom mjesečno provesti kontrolu sistemskog kreiranja izvješća i o tome voditi pisanu evidenciju.

Služba analiza, računovodstva i riznice (back office) obvezna je provjeriti točnost kreiranja izvješća o valutnom riziku nakon uvođenja svakog novog posla koji utječe na izvješće i prilikom promjene propisa na temelju kojih se izvješće sastavlja te o tome voditi pisanu evidenciju.

Služba analiza, računovodstva i riznice (back office) obvezna je, o mogućim prekoračenjima izloženosti, obavijestiti Upravu Banke odmah po nastanku prekoračenja te u suradnji sa Službom za devizne poslove trenutno poduzeti radnje za sprječavanje prekoračenja izloženosti. Služba analiza,

računovodstva i riznice (back office) tromjesečno izrađuje deviznu podbilancu Banke.

Organizacijski dio koji se bavi pojedinom vrstom posla odgovoran je za ažurnost i točnost analitičkih podataka iz kojih se kreira izvješće.

Sektor za poslove s građanima odgovoran je za šaltersko poslovanje, otkup i prodaju deviza, slanje gotovine u sabirni centar, evidentiranje potraživanja i obveza u devizi i uz valutnu klauzulu u djelokrugu svoga rada.

Služba kredita unutar Sektora za poslove s gospodarstvom odgovorna je za ažurno i ispravno evidentiranje bilančnih i izvanbilančnih potraživanja i obveza u valuti i uz valutnu klauzulu u djelokrugu svoga rada.

Sektori koji obavljaju devizne poslove ili poslove uz valutnu klauzulu dužni su svaki novi posao prijaviti Službi analiza, računovodstva i riznice (back office) radi određivanja knjigovodstvenih računa na kojima će se ti poslovi evidentirati i uvrštenja novih poslova u izvješće o valutnom riziku.

Služba analiza, računovodstva i riznice (back office) provodi kontrolu točnosti knjigovodstvenog evidentiranja transakcija u valuti i uz valutnu klauzulu.

Da bi utvrdila valutnu osjetljivost tržišne vrijednosti Banke, Banka najprije utvrđuje valutnu osjetljivost svake pojedine imovinske pozicije i pozicije obveze koju je preuzela s nakanom njezinog ispunjenja. Tržišna vrijednost pozicije imovine i obveza može biti valutno neosjetljiva i potpuno valutno osjetljiva.

Služba analiza, računovodstva i riznice (back office) prilikom upravljanja valutnim rizikom, utvrđuje:

- valute u kojima je Banka izložena valutnom riziku,
- vremenski period u kojem postoji izloženost,
- visinu izloženosti riziku u odnosu na obim poslovanja Banke,
- neto izloženost u pojedinoj valuti (aktiva minus pasiva),
- utjecaj promjene tečaja valute na stavke bilance stanja,
- način na koji se Banka štiti od valutnih rizika,
- mogu li se neki oblici izloženosti u aktivni, uskladiti s izloženostima u pasivi nominiranim u istoj valuti.

Služba analiza, računovodstva i riznice (back office) u analizi izloženosti valutnom riziku sagledava:

- sve aktivnosti Banke osjetljive na promjenu valutnog tečaja, uzimajući u obzir pozicije knjige trgovanja i pozicije knjige banke,
- razvoj i likvidnost relevantnih financijskih tržišta te volatilitet tržišnih cijena financijskih instrumenata,
- stvarne i projicirane neusklađenosti otvorene pozicije koje proizlaze iz aktivnosti Banke,
- koncentraciju rizika u knjizi trgovanja,
- korelaciju između tržišnih cijena različitih financijskih instrumenata,
- korelaciju s drugim rizicima kojima je Banka izložena kao što su kreditni rizik, rizik likvidnosti,
- simulacije dobiti i kapitala u različitim scenarijima, uključujući kvantifikaciju najvećeg gubitka u eksternim tržišnim okolnostima. Simulacije se odnose na valutno osjetljive prihode i rashode i ekonomsku vrijednost bilančnih i izvanbilančnih stavki proizišlih iz različitih scenarija kretanja tečajeva i druge tržišne faktore i tržišno osjetljive prihode i rashode i ekonomsku vrijednost bilančnih i izvanbilančnih stavki proizišlu iz različitih scenarija kretanja tržišta.

Banka upravlja otvorenom deviznom pozicijom u skladu s internim propisima i limitima za valutni rizik.

U svrhu mjerenja izloženosti valutnom riziku Banka koristi i interni model mjerenja. Internim modelom mjerenja, Banka izračunava potencijalni maksimalni gubitak u određenom razdoblju koji može nastati zbog promjene tečaja na osnovi podataka iz prošlosti. Interni model mjerenja uključuje Izvješće o valutnom gapu. U izvješću o valutnom gapu suprotstavljaju se imovina, obveze i izvanbilančne stavke u valuti i izračunava se otvorena pozicija koja je jednaka imovina u valuti minus obveze u valuti.

Ukoliko je imovina u valuti veća od obveza u valuti banka ima otvorenu dugu poziciju, a ukoliko su obveze u valuti veće od imovine u valuti Banka ima otvorenu kratku poziciju.

Sustav granica izloženosti valutnom riziku iskazuje spremnost Banke za prihvaćanja određene izloženosti valutnom riziku radi očekivanja o ostvarivanju financijske dobiti.

Najveća dozvoljena ukupna otvorena devizna pozicija u jednoj valuti uključujući poziciju u opcijama ne smije biti veća od 30% regulatornog kapitala Banke. Služba analiza, računovodstva i riznice (back office) u suradnji sa Službom za devizne poslove mora pojačano pratiti izloženost valutnom riziku u trenutku kada ista dosegne 25% regulatornog kapitala.

Uvođenjem eura, valutni rizik je izgubio značaj.

3.1.5 Operativni rizik

Operativni rizik je rizik financijskog gubitka zbog neadekvatnih ili neuspjelih internih procesa, sustava, ljudskog faktora ili vanjskih događaja.

Strategija, politike i ostali akti vezano za upravljanje operativnim rizikom

Banka je donijela Pravilnik o upravljanju operativnim rizikom kako bi osigurala da se Bankom upravlja na način da se operativni rizik smanjuje na prihvatljivu razinu koju je moguće kontrolirati i koja Banci omogućuje povećanje kvalitete poslovanja odnosno osiguranje sigurnijeg i stabilnijeg poslovanja.

Pravilnikom Banka:

- definira osnovne pojmove, načela i odgovornosti modela upravljanja operativnim rizikom,
- uspostavlja i regulira područje upravljanja operativnim rizikom,
- definira jedinstvenu metodologiju i sustav upravljanja operativnim rizikom čineći tako osnovu za donošenje potrebnih dopunskih internih akata,
- utvrđuje poslove i opseg odgovornosti pojedinih funkcija Banke uključenih u sustav upravljanja operativnim rizikom,
- osigurava aktivno praćenje operativnog rizika i kontrolu izloženosti operativnom riziku i
- uspostavlja proces izvješćivanja o operativnom riziku.

Procedurom upravljanja operativnim rizikom Banka je definirala:

- odgovornosti za upravljanje operativnim rizikom: odgovornost rukovoditelja operativnog rizika, odgovornost za analizu događaja operativnog rizika i definiranje mjera za ovladavanje operativnim rizikom,
- izvješćivanje,
- procjenu i identifikaciju operativnih rizika,
- ključne pokazatelje rizika,
- analize scenarija operativnih rizika ,
- praćenje gubitaka iz događaja operativnog rizika i
- prijavu regulatoru nastanka operativnog rizika.

Organizacijski ustroj

Banka je definirala da svaki djelatnik Banke ima odgovornost upravljanja operativnim rizikom što je regulirano i Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta i Pravilnikom o sustavu unutarnjih kontrola.

Organizacijska struktura Banke postavljena je sukladno zakonskim zahtjevima za poslovanje Banke primjereno veličini Banke te vrsti i složenosti poslova.

Krajnja odgovornost za upravljanje rizicima je na Upravi i rukovoditeljima različitih razina upravljanja, sukladno dodijeljenim ovlastima i odgovornostima.

U svrhu osiguranja uspješne provedbe upravljanja operativnim rizikom Pravilnikom o upravljanju operativnim rizikom ovlasti i odgovornosti dodijeljene su:

- Upravi,
- funkciji kontrole rizika,
- rukovoditeljima organizacijskih dijelova,
- zaposlenicima i
- unutarnjoj reviziji,

čime su stvoreni organizacijski preduvjeti za uspješno upravljanje operativnim rizikom i kontrolu rizika.

Uprava Banke je donijela i Odluku o značajnom operativnom riziku kojom je definirala da značajan operativni rizik za Samoborsku banku d.d. predstavljaju događaji operativnog rizika koji su rezultirali gubitkom većim od 10.000 eur. Rukovoditelji (menadžeri operativnog rizika) organizacijske jedinice u kojoj je događaj operativnog rizika nastao, obvezni su bez odgađanja provesti detaljnu analizu utvrđenog operativnog rizika i poduzeti odgovarajuće mjere u cilju smanjenja i/ili ograničenja posljedica događaja operativnog rizika odnosno ovladavanja rizikom.

Ako se radi o složenom događaju za čiju je analizu i definiranje mjera potrebna suradnja više organizacijskih dijelova, rukovoditelj (menadžer operativnog rizika) organizacijske jedinice u kojoj je operativni rizik nastao, u tim za analizu uključuje prema potrebi i djelatnike drugih organizacijskih jedinica.

Analiza i definiranje mjera u slučajevima koji se odnose na eksterne prijevare, razbojstva i pljačke, u nadležnosti je Sektora općih i pravnih poslova koji će u suradnji s drugim organizacijskim jedinicama provesti sve potrebne radnje vezane uz događaj.

U slučaju nastanka događaja značajnog operativnog rizika funkcija unutarnje revizije Banke obvezna je analizirati događaj, sastaviti izvješće o njemu te predložiti korektivne aktivnosti. Izvješće se dostavlja Upravi Banke i menadžeru operativnog rizika zaduženom za organizacijsku jedinicu.

Uprava Banke prema svojoj procjeni složenosti i prirode događaja odlučuje o potrebi uključivanja funkcije unutarnje revizije u kontrolu identificiranog događaja operativnog rizika.

Banka vodi evidenciju o svim značajnijim događajima operativnog rizika nastalim u protekle 3 godine. U cilju što boljeg upravljanja operativnim rizikom stručne službe Banke su napravile popis poslovnih procesa, identificirale ključne operativne rizike i mjere za otklanjanje tih rizika.

Uspostavljanje procesa upravljanja i izvješćivanje

Banka je uspostavila proces upravljanja operativnim rizikom točno definiranim procedurama identifikacije, procesa evidentiranja i praćenja, verifikacije, knjigovodstvenog evidentiranja, praćenja i izvješćivanja o operativnom riziku.

Definicija, događaji i izvori operativnog rizika

Banka je definirala operativni rizik i kategorije događaja - izvora operativnog rizika, kao i gubitke koji mogu nastati, procjenu rizika i ključne pokazatelje rizika.

Sustav upravljanja

Banka je osigurala da sustav upravljanja operativnim rizikom uzima u obzir da je operativni rizik svojstven svim aktivnostima, procesima, proizvodima i sustavima (usvojene procedure). U proces upravljanja uključene su sve relevantne razine i segmenti upravljanja Bankom.

Komponente upravljanja

Banka je u cilju primjerenog upravljanja operativnim rizikom osigurala:

- upravljanje informacijskim sustavom,
- upravljanje rizikom vezanim za ekternalizaciju,
- upravljanje rizikom usklađenosti i pravnim rizikom (funkcija praćenja usklađenosti)
- upravljanje kontinuitetom poslovanja
- uspostavu sustava za sprečavanje pranja novca i financiranja terorizma.

Nadzorni odbor Banke daje suglasnost na:

- strategiju i politiku upravljanja rizicima,
- suglasnost na organizacijski ustroj,
- suglasnost upravi na politiku plaća i ostalih primanja.

Upravljanje kontinuitetom poslovanja

Temeljem Zakona o kreditnim institucijama i Odluke o upravljanju rizicima, Banka je dužna:

- uspostaviti proces upravljanja kontinuitetom poslovanja kojim se osigurava kontinuitet poslovanja i ograničavaju gubici u slučajevima znatnijeg narušavanja ili prekida poslovanja,
- u sklopu upravljanja kontinuitetom poslovanja utvrditi i odrediti ključne/kritične poslovne aktivnosti, procese, sustave (uključujući i ekternalizirane) i razinu usluge koju Banka mora održavati ili pravovremeno obnoviti te s tim u vezi:
  - 1) procijeniti utjecaj njihova narušavanja ili prekida na poslovanje Banke i utvrditi s tim

- povezane rizike,
- 2) odrediti prioritete, vremenski okvir i strategiju za održavanje/obnovu utvrđenih ključnih poslovnih aktivnosti, procesa, sustava i razine usluge,
    - osigurati da upravljanje kontinuitetom poslovanja bude sastavni dio upravljanja operativnim rizikom i upravljanja rizikom u cjelini te u tom smislu integrirati metode upravljanja operativnim rizikom u proces upravljanja kontinuitetom poslovanja,
    - donijeti plan kontinuiteta poslovanja kojim se osigurava kontinuitet poslovanja odnosno pravodobna ponovna uspostava ključnih poslovnih aktivnosti, procesa, sustava i razine usluge te ograničavaju gubici u slučajevima znatnijeg narušavanja ili prekida poslovanja,
    - redovito revidirati plan kontinuiteta poslovanja u skladu s poslovnim promjenama, uključujući promjene u proizvodima, aktivnostima, procesima i sustavima, promjenama u okružju te poslovnom strategijom i ciljevima Banke,
    - redovito i nakon revidiranja na odgovarajući način testirati plan kontinuiteta poslovanja te dokumentirati rezultate testiranja,
    - u sklopu sustava izvještavanja o izloženosti operativnom riziku izvještavati Upravu i relevantne razine upravljanja Bankom o svim relevantnim činjenicama koje se odnose na planiranje kontinuiteta poslovanja, a osobito o testiranju plana kontinuiteta poslovanja i značajnijim promjenama u upravljanju kontinuitetom poslovanja,
    - u slučaju okolnosti koje zahtijevaju pokretanje plana kontinuiteta poslovanja, bez odgađanja obavijestiti Hrvatsku narodnu banku o svim relevantnim činjenicama i okolnostima koje se na to odnose.

U svrhu upravljanja kontinuitetom poslovanja Uprava Banke je donijela Pravilnik o upravljanju kontinuitetom poslovanja kojim su regulirani ciljevi upravljanja kontinuitetom poslovanja, elementi plana kontinuiteta poslovanja, odgovornosti Uprave i višeg rukovodstva, proces planiranja kontinuiteta poslovanja, strategija kontinuiteta poslovanja, razvijanje i primjena reakcija na incident, članovi krizne organizacije, tim za hitne reakcije, tim za procjenu štete, tim za obnovu resursa, pokretanje plana kontinuiteta poslovanja, testiranje i održavanje plana i pohrana planova.

Uprava i više rukovodstvo osiguravaju da Banka utvrđuje prioritete, identificira, procjenjuje, mjeri i kontrolira rizike te upravlja rizicima u okviru procesa planiranja kontinuiteta poslovanja. Uprava i više rukovodstvo uspostavljaju pravila o način upravljanja i kontrole identificiranih rizika.

Uprava Banke:

- imenuje Koordinatora kontinuiteta poslovanja koji je profesionalan i educiran i koji odgovara za izradu, provođenje i održavanje plana kontinuiteta poslovanja,
- osigurava da unutarnji i vanjski revizor pregledaju plan najmanje jednom godišnje,
- pregledava i odobrava plan temeljem značajnih promjena (promjena politike koje proizlaze iz promjena u operativnom okruženju, rezultata testiranja plana i preporuka od strane revizora) što će osigurava bolje vrednovanje svih aspekata pri planiranju i upravljanju procesima,
- nakon odobrenja plana kontinuiteta poslovanja osigurava uspostavljanje sveobuhvatnog programa edukacije zaposlenika vezano uz taj plan. Zaposlenici moraju razumjeti svoje uloge i odgovornosti određene planom.

Uprava i viši management nadgledaju razvoj trening programa za kontinuitet poslovanja i osiguravaju osposobljavanje postojećih i novih zaposlenika na kontinuiranoj osnovi. Ti programi uključuju razne metode testiranja.

Uprava i više rukovodstvo, u svrhu održavanja učinkovitosti plana kontinuiteta poslovanja, trebaju osigurati mogućnost testiranja plana najmanje jednom godišnje ili češće ovisno o promjenama u operativnom okruženju.

Koordinator kontinuiteta poslovanja je dužan izvješćivati Upravu o implementaciji programa ispitivanja i rezultatima testiranja pisanim putem.

Banka je definirala:

- zadaće koordinatora za održanje kontinuiteta poslovanja, predstavnika poslovnog sektora i pojedinog organizacijskog dijela poslovnog sektora,
- kriznu organizaciju,
- poslovne sektore koji su dio organizacije kontinuiteta poslovanja (Sektor općih i pravnih poslova, Sektor za poslove s gospodarstvom, Sektor za poslove s građanima, Sektor analiza, računovodstva, riznice i platnog prometa, Služba za IT),
- članove, zamjenike i zadatke krizne organizacije: kriznu upravu - predsjednika Uprave, koordinatora za kontinuitet poslovanja - voditelja Službe IT kao osobu odgovornu za upravljanje timovima krizne organizacije i koordinacije s Upravom,
- zadatke Predsjednika Uprave, voditelja Službe IT, voditelja sigurnosti informacijskog sustava, Sektora općih i pravnih poslova, Unutarnje revizije i predstavnika ostalih Sektora.

Banka je definirala zadatke i odgovornosti tima za hitne reakcije, tima za procjenu štete, tima za obnovu resursa i tima za oporavak.

Banka je donijela planove kontinuiteta poslovanja za pojedine procese/područja poslovanja: za poslovanje s pravnim osobama i građanima, izvješćivanje, platni promet te plan oporavka procesa.

Rizik od prirodnih katastrofa

Rizik od prirodnih katastrofa je rizik gubitka uzrokovan fizičkom nemogućnošću poslovanja na lokacijama Banke u kojima se odvijaju poslovne aktivnosti.

Banka je izložena različitim rizicima koji mogu ugroziti poslovanje kroz nedostupnost podataka, informacijske infrastrukture i tehnologije, procesa i dokumentacije koji su nužni za normalno funkcioniranje sustava.

Kod planiranja kontinuiteta poslovanja, Banka je uzela u obzir katastrofe koje mogu imati negativne posljedice na sustav, poslovne procese i informacijsku tehnologiju te aktivno upravlja rizicima koji su povezani s neprekidnošću poslovanja.

Sustav unutarnjih kontrola

Banka je donijela Pravilnik o sustavu unutarnjih kontrola kojim je propisala minimalne zahtjeve za uspostavu primjerenog i djelotvornog sustava unutarnjih kontrola.

Banka provodi sustav unutarnjih kontrola kontinuirano na svim područjima poslovanja kroz:

- primjeren organizacijski ustroj,
- organizacijsku kulturu,
- adekvatne kontrolne aktivnosti i podjelu dužnosti i ovlaštenja,
- prikladne unutarnje kontrole ukomponirane u poslovne procese i aktivnosti,
- prikladne administrativne i računovodstvene postupke,
- djelovanje kontrolnih funkcija.

Sastavni dijelovi Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola su obrasci za popis poslovnih procesa, opis

poslovnih procesa, upitnik za samoprocjenu unutarnjih kontrola, pregled preporuka i planova za otklanjanje nedostataka, prijava nedostataka i prijedlog izmjena kontrola i akata.

Banka provodi Pravilnik o sustavu unutarnjih kontrola na način da nastoji maksimalno automatizirati poslovne procese, a za dio poslovnih procesa koji nije uspjela automatizirati uvela je dvostruke kontrole.

3.1.6 Pravni rizik

Pravni rizik je rizik gubitka koji nastaje zbog plaćanja naknada ili izrečenih kazni i sankcija koje proizlaze iz pokrenutih sudskih ili drugih postupaka protiv Banke zbog neispunjavanja ili kršenja ugovornih ili zakonskih obveza.

Sukladno propisima, Banka vodi evidenciju o sudskim sporovima koji se vode protiv Banke te ovisno o postojanju rizika potencijalnog gubitka sudske sporove raspoređuje u odgovarajuće rizične skupine i formira rezerve za sudske sporove pokrenute protiv Banke. Izvješća o sudskim sporovima dostavljaju se Upravi Banke tromjesečno, a jednom godišnje se dostavljaju HNB-i.

3.1.7 Rizik usklađenosti

Rizik usklađenosti je rizik gubitka zbog izricanja mjera i kazni te rizik od nastanka značajnog financijskog gubitka i/ili gubitka ugleda što ga Banka može pretrpjeti zbog neusklađenosti s propisima, standardima, kodeksima, internim aktima i rizicima povezanim sa sprječavanjem pranja novca i financiranja terorizma.

Banka je radi što kvalitetnijeg upravljanja ovim rizikom formirala funkciju praćenja usklađenosti koja obavlja cjeloviti nadzor nad usklađenosti poslova Banke u skladu s Pravilnikom o radu funkcije praćenja usklađenosti.

3.1.8 Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik gubitka koji proizlazi iz postojeće očekivane ili očekivane nemogućnosti Banke da podmiri svoje novčane obveze o dospelosti.

Rizik likvidnosti je rizik da Banka neće biti sposobna izvršiti svoje obveze plaćanja bez ugrožavanja redovnog poslovanja ili svog financijskog položaja i rezultata.

Strategija upravljanja rizikom likvidnosti sastoji se u osiguravanju adekvatne razine likvidnosti koja zadovoljava predviđene i nepredviđene potrebe za novčanim sredstvima. Strategija upravljanja likvidnošću provodi se kroz strategiju upravljanja imovinom i izvorima sredstava. Banka upravlja imovinom i izvorima sredstava sa stajališta njihove:

- strukture,
- koncentracije (diverzificiranosti i stabilnosti izvora financiranja),
- novčanih tijekova, te
- dostupnosti s ciljem usklađivanja priljeva i odljeva sredstava Banke.

Banka prati i planira likvidnost kako bi procijenila buduće potrebe za likvidnim sredstvima poštujući promjene u gospodarskim, tržišnim, zakonskim, političkim i drugim uvjetima poslovanja.

Upravljanje rizikom likvidnosti regulirano je internim aktima Politikom upravljanja aktivom i pasivom i Procedurom za mjerenje i praćenje rizika likvidnosti.

Politika upravljanja rizikom likvidnosti propisuje način identificiranja, upravljanja, mjerenja, praćenja i izvješćivanja o izloženosti riziku likvidnosti u cilju smanjenja rizika na najmanju moguću mjeru.

Upravljanje rizikom likvidnosti vrši se na način koji će omogućiti pravovremeno sagledavanje svih elemenata potrebnih za identifikaciju, procjenu i upravljanje rizikom likvidnosti kako bi se pravovremeno i redovito plaćale obveze u uobičajenim i izvanrednim okolnostima poslovanja Banke.

Oblici rizika likvidnosti su:

- rizik ročne neusklađenosti imovine i obveza Banke
- rizik tržišne likvidnosti koji nastaje uslijed slabije likvidnosti financijskog tržišta i nemogućnosti prodaje ili pribavljanja likvidne imovine odnosno prijeboja pozicija ili eliminiranja pozicija po tržišnoj cijeni zbog tržišnih poremećaja ili nedovoljne dubine tržišta,
- rizik financiranja likvidnosti (rizik da Banka neće biti u stanju ispuniti buduće potrebe za novčanim sredstvima ili potrebnim instrumentima osiguranja).

Uobičajeni način mjerenja rizika likvidnosti u pojedinim razdobljima je strukturiranje aktive i pasive Banke prema vremenu koje je preostalo od datuma bilance do ugovorenog datuma dospjeća. Banka mora voditi računa o ročnoj usklađenosti svojih izvora /pasive/ i sredstava /aktive/, kako bi na vrijeme i u svakom trenutku bila spremna vratiti ili staviti na raspolaganje novac svojim klijentima.

Uprava Banke odgovorna je za uspostavu i implementaciju učinkovitog i efikasnog okvira likvidnosti, a Nadzorni odbor nadzire adekvatnost upravljanja rizikom likvidnosti.

Cilj upravljanja rizikom likvidnosti je osiguranje adekvatne razine likvidnosti za pravovremeno izvršavanje obveza Banke u redovnom poslovanju i u stresnim uvjetima.

Upravljanje likvidnošću podrazumijeva upravljanje unutardnevnom, kratkoročnom, srednjoročnom i dugoročnom likvidnošću te tokovima likvidnosti unutar Banke. Politikom upravljanja aktivom i pasivom propisano je postupanje u kriznim situacijama.

Služba analiza, računovodstva i riznice (back office) vodi računa o ispunjavanju propisanih kriterija za održavanje likvidnosti, utvrđenim limitima izloženosti propisanim zakonima i internim aktima Banke te regulatornim izvješćima.

Funkcija kontrole rizika odgovorna je za sustav identificiranja, mjerenja i izvještavanja o riziku likvidnosti i praćenje poštivanja internih akata Banke.

ALCO odbor (odbor za upravljanje aktivom i pasivom) odgovoran je za razmatranje strategije i planova upravljanja likvidonosnim rizikom. Osnovni cilj Odbora je osigurati pravovremeno i djelotvorno upravljanje izloženosti riziku likvidnosti, valutnom i kamatnom riziku, kako bi se osigurala dugoročna stabilnost, nesmetano odvijanje planiranih aktivnosti, kao i spremnost na očekivane i neočekivane okolnosti koje mogu imati utjecaj na poslovanje Banke, optimiziranje odnosa dobiti i rizika, postizanje kontrole nad rizikom kamatnih stopa, kontrole utvrđivanja cijene depozita i kredita, kontrole likvidnosti i dostatnosti kapitala.

Regulatorni zahtjevi za koeficijent likvidonosne pokrivenosti i neto stabilnih izvora financiranja utvrđeni su u visini od 100%. Te koeficijente banka višestruko premašuje.

3.1.9 Rizik eksternalizacije

Eksternalizacija (engl. outsourcing) podrazumijeva ugovorno povjeravanje obavljanja aktivnosti, procesa ili usluga trećim pružateljima usluga na kontinuiranoj osnovi, a koje bi Banka inače obavljala sama.

Banka može eksternalizirati aktivnosti koje omogućuju obavljanje djelatnosti pružanja bankovnih i financijskih usluga, uključujući i aktivnosti kojima se podržava obavljanje djelatnosti, uz uvjet da eksternalizacija ne narušava obavljanje redovnog poslovanja Banke, djelotvorno upravljanje rizicima Banke, sustav unutarnjih kontrola Banke i mogućnost obavljanja supervizije HNB-a.

Banka je sustav upravljanja rizikom eksternalizacije uspostavila sukladno Odluci o eksternalizaciji te je praćenje i upravljanje rizikom eksternalizacije definirala Pravilnikom o eksternalizaciji.

U okviru praćenja rizika eksternalizacije Banka provodi inicijalne (prilikom odabira pružatelja usluge) i kontinuirane procjene rizika eksternalizacije (na godišnjem nivou za pružatelje koji pružaju usluge koje se smatraju, ključnim ili važnim funkcijama).

Banka procjenjuje i kontrolira rizik eksternalizacije za svaki pojedinačni slučaj eksternalizacije i prilikom procjene rizika osobito vodi računa o:

- utjecaju eksternalizacije na financijske rezultate, kontinuitet poslovanja i reputaciju Banke,
- utjecaju eksternalizacije na solventnost i likvidnost Banke
- utjecaju eksternalizacije na profil rizičnosti Banke,
- izloženosti Banke operativnim rizicima u kontekstu eksternalizacije,
- procjeni financijskog položaja potencijalnih pružatelja usluga,
- procjeni urednosti potencijalnih pružatelja usluga u podmirivanju obveza prema javno dostupnim servisima,
- izloženost Banke koncentracijskom riziku prema pružatelju usluga.

Pružatelj usluga je dužan redovito izvješćivati Banku o ugovorenim aktivnostima.

Ključne funkcije u Banci mogu predložiti slijedeće mjere za smanjivanje rizika eksternalizacije:

- promjenu ugovora kako bi se Banka primjereno zaštitila;
- uspostavu strateškog partnerstva s dobavljačem,
- izvođenje procesa na drugačiji način,
- dodatnu ugradnju kontrola u procese,
- promjenu dobavljača usluge i sl.,

Kod procjene rizika eksternalizacije stručne službe Banke dužne su kontinuirano voditi računa o:

- kvaliteti pružene usluge,
- kvaliteti nadzora nad pružateljem usluga i eksternaliziranim aktivnostima,
- kvaliteti i bonitetu pružatelja usluga,
- izloženosti Operativnim rizicima i evidentiranim incidentima u kontekstu eksternalizacije,
- izloženosti koncentracijskim rizicima eksternalizacije,
- financijskom položaj pružatelja usluga i urednosti u podmirivanju obveza.

Rizik eksternalizacije se mjeri učinkovitošću pružatelja usluga i eventualnom štetom koja je nastala ili bi mogla nastati zbog neučinkovitog pružanja usluga.

Eksternalizacija usluga vezanih uz IT usklađena je sa strategijom Banke (uzevši uz obzir isplativost i kvalitetu usluge). Zbog veličine Banke i ekonomskog korištenja resursa Banka je eksternalizirala kontrolu funkciju unutarnje revizije IT-a te sklopila ugovore sa dobavljačima bankarske aplikacije.

3.1.10 Rizik ulaganja u dugotrajnu materijalnu imovinu

Organizacijski dijelovi Banke uključeni u proces upravljanja materijalnom imovinom su: Uprava, Sektor općih i pravnih poslova i Služba analiza, računovodstva i riznice (back office) u Sektoru analiza, računovodstva, riznice, procjene rizika i platnog prometa.

Uprava Banke vodi računa o ekonomskoj opravdanosti nabave i procjeni vrijednosti nabave, brine da se upravljanje imovinom odvija u skladu sa zakonskim propisima, na prijedlog stručnih službi Banke donosi odluke vezane na proces upravljanja materijalnom imovinom (odluku o nabavi, zakupu, prodaji, stavljanju izvan uporabe, otpisu, popisu i sl.)

Služba analiza, računovodstva i riznice (back office) vodi registar materijalne imovine koji sadrži minimalno sljedeće (evidencijski broj, naziv imovine, serijski broj, količinu, lokaciju, nabavnu vrijednost), zaprima, knjiži, likvidira i arhivira dokumentaciju potrebnu za upis materijalne imovine u registar: (ulazni račun, drugu ispravu o stjecanju-darovnicu, izjavu o prijenosu vlasništva i sl., zapisnik o primopredaji s potvrdom prijema odgovorne osobe), obavlja obračun amortizacije materijalne imovine, ispostavlja fakture vezane za materijalnu imovinu i iste unosi u knjigu izlaznih faktura, brine o redovitoj uplati najma od strane najmoprimaca, obavlja ispravak vrijednosti najma koji nije plaćen u roku od 90 dana od dana zaduženja, obavlja plaćanja vezana za najam nekretnina od strane banke i sl., obavlja i kontrolira obračun PDV-a vezan na materijalnu imovinu, obavlja knjigovodstveno evidentiranje i naknadno vrednovanje preuzete imovine.

Sektor općih i pravnih poslova: izrađuje i arhivira ugovore vezane za materijalnu imovinu Banke, otvara i formira spis u koji se kronološkim redom odlažu sva pismena koja se odnose na nabavu, prodaju, zakup, certificiranje i procjenu dugotrajne materijalne imovine, naručuje izradu certifikata o energetske učinkovitosti materijalne imovine, prikuplja i arhivira, dokumentaciju vezanu na procjenu vrijednosti materijalne imovine Banke, ugovara police osiguranja materijalne imovine, kopiju dokumentacije vezane za operativno upravljanje materijalnom imovinom (nabavu, zakup, prodaju, otpis, darovanje dugotrajne materijalne imovine i slično) dostavlja Službi analiza, računovodstva i riznice (back office) na knjiženje i plaćanje.

Obzirom da posluje u vlastitim prostorima Banka ima dosta visoki iznos materijalne imovine koju treba održavati u zakonom dozvoljenim okvirima.

3.1.11 Okolišni rizici

Okolišni, socijalni i upravljački rizik (ESG) rizik je rizik koji utječe na Banku i poslovno okruženje uzrokovan okolišnim i klimatskim promjenama.

Okolišni rizik je rizik od gubitaka koji proizlaze iz bilo kojeg negativnog financijskog učinka na Banku zbog sadašnjih ili budućih utjecaja okolišnih čimbenika na druge ugovorne strane ili uloženu imovinu Banke, uključujući čimbenike koji se odnose na tranziciju prema sljedećim okolišnim ciljevima: ublažavanju klimatskih promjena, prilagodbi klimatskim promjenama, održivoj uporabi i zaštiti vodnih i morskih resursa, prijelazu na kružno gospodarstvo, sprečavanju i kontroli onečišćenja i zaštiti i obnovi bioraznolikosti i ekosustava.

Okolišni rizik uključuje fizički rizik i tranzicijski rizik.

Fizički rizik odnosi se na financijski utjecaj klimatskih promjena, uključujući češće ekstremne vremenske događaje i postupne promjene klime, kao i degradacije okoliša, poput zagađenja zraka, vode i tla, vodnog stresa, gubitka bioraznolikosti i deforestacije (smanjenja površine pod šumama). Fizički rizik se svrstava u kategoriju „akutnog” kada proizlazi iz ekstremnih događaja, poput suša, požara, vrućina, poplava i nevremena, te u kategoriju „kroničnog” kada proizlazi iz progresivnih pomaka, poput porasta temperature i razine mora, vodnog stresa (smanjenja dostupnosti vode), gubitka bioraznolikosti, prenamjene zemljišta, uništavanja staništa i pomanjkanja resursa. Izravno to može dovesti do, na primjer, imovinske štete (oštećenja proizvodnih pogona) ili smanjene produktivnosti, a neizravno do događaja poput prekida u lancima opskrbe.

Prijelazni rizik odnosi se na financijski gubitak Banke koji može proizlaziti, izravno ili neizravno, iz procesa usklađenja prema niskougljičnom i okolišno održivijem gospodarstvu. Do tog rizika može doći uslijed, primjerice, relativno naglog donošenja klimatskih i okolišnih politika (npr. zahtjevi za energetsom učinkovitosti, ugljični cjenovni mehanizam), tehnološkog napretka (zamjena tehnologija koje imaju veći negativan utjecaj na okoliš, tehnologijama koje manje onečišćuju okoliš) ili promjena u ponašanju i preferencijama na tržištu (npr. okretanje proizvođača i investitora održivim proizvodima ili je druga ugovorna strana više izložena reputacijskom riziku zbog onečišćenja okoliša pa joj je teže zadržati klijente).

Socijalni rizik je rizik od gubitka koji proizlazi iz bilo kojeg negativnog financijskog utjecaja na Banku zbog sadašnjih ili budućih utjecaja socijalnih čimbenika na druge ugovorne strane ili uložena sredstva. Pokretači socijalnih rizika mogu biti različiti: okolišni rizici (migracije uslijed okolišne degradacije, COVID kriza), promjene u politikama i tržišnim orijentacijama (povećani troškovi usklađenosti).

Upravljački rizik je rizik od gubitka koji proizlazi iz bilo kojeg negativnog financijskog utjecaja na Banku zbog sadašnjih ili budućih utjecaja upravljačkih čimbenika na druge ugovorne strane ili uložena sredstva. Upravljački čimbenici obuhvaćaju npr. upravljačke prakse, reviziju, korupciju i podmićivanje, kao i način na koji tvrtke ili subjekti uključuju ekološke i socijalne čimbenike u svoje politike i postupke. Upravljači čimbenici u kontekstu ESG čimbenika ne odnose se na aranžmane upravljanja Bankom, već na čimbenike upravljanja koji utječu na druge ugovorne strane ili uloženu imovinu ili način na koji te druge ugovorne strane utječu na upravljačke čimbenike, uključujući aranžmane upravljanja okolišnim i socijalnim čimbenicima u politikama i postupcima drugih ugovornih strana.

Banka je ESG rizike integrirala u strategiju upravljanja rizicima u svrhu zaštite Banke od potencijalnih gubitaka i usklađenosti Banke s najvišim ekološkim standardima i očekivanjima klijenata i dioničara.

Ciljevi upravljanja rizicima prošireni su kako bi obuhvatili minimizaciju utjecaja ESG rizika, osiguravajući time da poslovanje Banke ostane usklađeno s najvišim ekološkim standardima i očekivanjima dionika.

Banka upravlja okolišnim rizicima:

- smanjenjem vlastitog ekološkog otiska zamjenom postojećeg voznog parka automobilima na električni pogon, optimizacijom vlastite energetske učinkovitosti, smanjenjem količine otpada, razvrstavanjem i recikliranjem otpada,
- praćenjem klijenata na putu zelene tranzicije (kreditiranje ulaganja u energetske obnovljive izvore energije),
- angažiranjem u društveno odgovornim projektima koji imaju za cilj poboljšanje kvalitete života u zajednici,

- identificiranjem, mjerenjem i praćenjem izloženosti klijenata Banke okolišnim rizicima,
- analizom utjecaja okolišnih rizika na ostale vrste rizika kojima je Banka izložena.

Okolišni rizici mogu utjecati i na reputacijski rizik Banke vezan uz percepciju i kritiziranje zbog podržavanja projekata koji štete okolišu i doprinose pogoršanju klimatskih promjena.

Banka prati i procjenjuje utjecaj fizičkih rizika poput prirodnih katastrofa na solventnost klijenata i vrijednost kolaterala te utjecaj promjena u zakonodavstvu o klimi na tržišnu poziciju klijenata, a time i na kreditni rizik Banke.

Fizički rizici koji uzrokuju direktne materijalne štete na imovinu Banke zbog klimatskih događaja utječu i na operativni rizik Banke. Oni mogu dovesti i do privremene nedostupnosti ključnih prostorija Banke ili do prekida usluga koje trpe pružatelji usluga zbog nepovoljnih ekstremnih klimatskih uvjeta.

Klimatski rizik može utjecati i na značajne likvidonosne odljeve i smanjenje zaštitnog sloja likvidnosti koji proizlaze iz financijskog utjecaja na imovinu Banke i klijenata banke zbog klimatskih promjena.

Unutar okvira za upravljanje ESG rizicima Banka je usvojila:

- Pravilnik o upravljanju klimatskim i okolišnim rizicima
- Metodologija procjene materijalne značajnosti okolišnih rizika

Organizacijski dijelovi Banke uključeni u proces upravljanja ESG rizicima su:

- Uprava Banke,
- Izvršni direktori Sektora koji se bave kreditiranjem (Sektor za poslove s gospodarstvom i Sektor za poslove s građanima),
- Funkcija kontrole rizika,
- Funkcija procjene rizika,
- Funkcija praćenja usklađenosti,

Uprava Banke prilikom izrade poslovnog modela i određivanja strateških ciljeva, u planove uključuje i upravljanje okolišnim i klimatskim rizicima (kratkoročno, srednjoročno, dugoročno); određuje Key Performance Indicators (KPI) koji su u skladu sa sklonošću preuzimanju rizika i ograničenjima vezanim uz ekološke i klimatske rizike, osigurava provođenje analize utjecaja ESG rizika na kreditni rizik, vrijednost kolaterala, operativni, reputacijski rizik i rizik likvidnosti, osigurava formiranje liste sektora koji su u svom poslovanju podložni kroničnim ili akutnim klimatskim promjenama i onih koji djeluju u smjeru očuvanja okoliša .

Izvršni direktori i djelatnici u sektorima koji se bave kreditiranjem:

- prikupljaju informacije o izloženosti klijenata Banke ESG rizicima,
- osmišljavaju nove kreditne proizvode i uvjete vezane na ulaganja u energetske obnovu i obnovljive izvore energije,
- prilikom odobravanja kredita procjenjuju rizičnost klijenata obzirom na ESG rizike i njihov utjecaj na poslovanje Banke,
- provode analizu izloženosti kolaterala ESG rizicima.

Izvršni direktori i djelatnici u sektorima koji se bave kreditiranjem čine prvu liniju obrane od ESG rizika.

Funkcija procjene rizika, funkcija kontrole rizika i funkcija praćenja usklađenosti čine drugu liniju obrane od ESG rizika. Ove funkcije svojim stručnim znanjima:

- daju podršku i rade na trajnom poboljšanju prakse upravljanja rizicima na nivou procesa,

- sustava i cijele Banke,
- pridonose ciljevima upravljanja rizicima kao što su usklađenost sa zakonskim propisima, prihvatljivo etičko ponašanje, informacijska i tehnološka sigurnost i osiguranje kvalitete,
- obavljaju procjenu značajnosti ESG rizika,
- obavljaju analize i daju Upravi izvještaje o adekvatnosti i efikasnosti upravljanja rizicima (uključujući i unutarnje kontrole),
- u svojim izvještajima daju mišljenje o upravljanju klimatskim i okolišnim rizicima.

Treća linija obrane je unutarnja revizija koja pruža neovisno, objektivno uvjerenje i savjetuje o svim aspektima i djelotvornosti upravljanja okolišnim rizicima. Unutarnja revizija u svoje planove treba uključiti i provjeru upravljanja okolišnim i klimatskim rizicima, kao i provjeru javne objave Banke o upravljanju klimatskim i okolišnim rizicima.

Banka je napravila popis od 15 KPI-eva vezanih na ESG rizike od kojih u prvo vrijeme namjerava koristiti:

- zadovoljstvo zaposlenika – mjerenje razine zadovoljstva, angažmana i motivacije zaposlenika unutar Banke – provedba godišnjih anketa među zaposlenicima za ocjenu različitih aspekata radnog okruženja uključujući zadovoljstvo poslom, ravnotežu između poslovnog i privatnog života, percepciju upravljanja i kulture Banke. Rezultati ankete koristit će se za identificiranje područja poboljšanja i mjerenje napretka tijekom vremena (%-a zaposlenika koji su izrazili visoku razinu zadovoljstva u godišnjoj anketi),
- etika i usklađenost (uključuje broj prijavljenih i riješenih etičkih dilema ili slučajeva neusklađenosti, te efikasnost programa obuke o etici i usklađenosti - procjena učinkovitosti sustava etičnog upravljanja i usklađenosti unutar banke- broj slučajeva nesukladnosti sa etičkim kodeksom poslovanja u odnosu na ukupan broj identificiranih događaja rizika usklađenosti (%),
- GAR (Green Asset Ratio) – postotak aktive Banke u zelenim projektima u odnosu na ukupnu aktivu (%)

Kao jednu od mjera procjene izloženosti okolišnim rizicima, Banka koristi ugljični otisak (engl. 'carbon footprint'), odnosno postotak emisije stakleničkih plinova svakog klijenata. Ugljični otisak se, kao i svi drugi parametri okolišnih rizika, dodjeljuje na temelju algoritma po kojem Banka prvo koristi relevantne podatke svojih klijenata, a ako do istih nije u mogućnosti doći, koristi statističke podatke po vrstama djelatnosti, odnosno postotak po područjima na razini države. Ako i do njih nije bila u mogućnosti doći koristi statističke podatke po vrstama djelatnosti i geografskim područjima na razini EU, odnosno svijeta. Dobro organizirani podaci o ugljičnom otisku omogućuju Banci analizu izloženosti po tipu dužnika, području i (zacrtanom) okolišnom cilju.

Provedena procjena značajnosti okolišnih rizika (fizičkih i tranzicijskih) pruža uvid Banci o njihovom utjecaju na kreditni i operativni rizik, identificirajući transmisijske kanale. Banka ima jednostavnu strukturu imovine, u kojoj najveći udio imaju potraživanja od HNB i kreditni portfelj. Izloženost okolišnim rizicima je niska, jer se 85% portfelja ako se analiza radi po broju, odnosno 95% ako se analiza radi po bruto izloženosti odnosi na nizak rizik. Niska razina rizika dijelom je posljedica veće izloženosti djelatnostima s niskom razinom GHG emisija (cca. 88% po broju klijenata).

Bruto vrijednost imovine Banke vidljiva je iz slijedeće tablice:

BRUTO VRIJEDNOST IMOVINE

	Iznos u 000 eur	%
Novac u blagajni i na računima banaka	4.441	4,22
Depoziti kod Hrvatske narodne banke	67.506	64,08
Plasmani bankama	238	0,23
Kreditni	23.687	22,48
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	32	0,03
Dugotrajna nematerijalna imovina	1.077	1,02
Nekretnine i oprema	6.951	6,60
Preuzeta imovina u zamjenu za nenaplaćena potraživanja	355	0,34
Ostala imovina	1.062	1,01
	105.348	100,00

KREDITNA IZLOŽENOST PREMA SEKTORIMA

	Iznos u 000 eur	%
Fizičke osobe	8.732	36,86
Pravne osobe	12.043	50,84
Obrtnici	2.912	12,29
Ukupno	23.687	100,00

Izloženost prema zemljopisnim područjima vidljiva je iz sljedeće tabele:

IZLOŽENOSTI PREMA ZEMLJOPISNIM LOKACIJAMA

	%
Grad Zagreb	69,93
Zagrebačka županija	17,36
Krapinsko-zagorska županija	11,88
Primorsko-goranska županija	0,52
Sisačko-moslavačka županija	0,21
Međimurska županija	0,05
Karlovačka županija	0,04
Koprivničko-križevačka županija	0,01
	100,00

Procjena materijalnosti fizičkih rizika

Ukupna procjena materijalnosti fizičkih rizika za cijelu aktivu uključuje pravne i fizičke osobe, centralnu državu i središnju banku

Procjena prema broju klijenata:

OCJENA FIZIČKOG RIZIKA	%
1	4,10%
2	92,42%
3	2,05%
4	1,43%

Procjena prema bruto izloženosti:

OCJENA FIZIČKOG RIZIKA	%
1	1,26%
2	31,95%
3	66,43%
4	0,36%

92% portfelja ako se analiza radi po broju, odnosno 32% ako se radi po bruto izloženosti odnosi se na umjeren rizik (ocjena 2), dok se oko 1% portfelja odnosi na visok rizik (ocjena 4). Velika razlika u ukupnoj ocjeni između izračuna na bazi broja klijenata i bruto izloženosti rezultat je uključivanja u izračun centralne banke prema kojoj je Banka visoko izložena, a koja je u procjeni materijalnosti fizičkih rizika izjednačena s centralnom državom i ima ocjenu značajnog rizika (ocjena 3).

Procjena tranzicijskih rizika

Procjena tranzicijskih rizika za sektor fizičkih i pravnih osoba rađena je primjenom GHG emisije mapirane prema NKD kodu djelatnosti.

Kod procjene fizičkih rizika za pravne osobe klijenti su diferencirani po industrijskom sektoru kojem pripadaju prema nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti i dobiveni su sljedeći rezultati:

Procjena prema broju klijenata:

OCJENA FIZIČKOG RIZIKA	%
1	87,80%
2	0,24%
3	0,72%
4	0,96%
5	10,29%

Procjena prema bruto izloženosti:

OCJENA FIZIČKOG RIZIKA	%
1	94,27%
2	0,00%
3	2,69%
4	0,73%
5	2,30%

Kod procjene tranzicijskih rizika za fizičke osobe klijenti se diferenciraju po industrijskom sektoru poslodavca i dobiveni su sljedeći rezultati:

Procjena prema broju klijenata:

OCJENA FIZIČKOG RIZIKA	%
1	84,62%
2	0,39%
3	0,20%
4	0,85%
5	13,94%

Procjena prema bruto izloženosti:

OCJENA FIZIČKOG RIZIKA	%
1	70,01%
2	1,23%
3	0,50%
4	1,15%
5	27,11%

Procjena tranzicijskih rizika CPRS metodom

Banka prema CPRS* metodi ima 89% izloženosti koje pripadaju Ne-CPRS djelatnostima. U usporedbi s podacima EU gdje isti udio iznosi 40% može se zaključiti da Banka ima nižu razinu izloženosti djelatnostima koje su ocjenjene kao relevantne za klimatsku politiku od EU prosjeka.

CPRS DJELATNOSTI	%
Djelatnosti vezane uz fosilna goriva	0,40
Djelatnosti vezane uz građevine	3,80
Djelatnosti vezane u z komunalije i el.energiju	0,30
Djelatnosti vezane uz prijevoz	4,10
Energetski intenzivne djelatnosti	1,70
Poljoprivreda	0,30
Ostalo	89,40
UKUPNO	100,00

/*Climate Policy Relevant Sectors – Metoda procjene i klasifikacije tranzicijskih (okolišnih) rizika prema stupnju relevantnosti određenog gospodarskog sektora za klimatsku politiku EU. CPRS omogućuje procjenu ekonomskog i financijskog rizika obzirom na razinu usklađenosti određenog sektora s klimatskim i dekarbonizacijskim ciljevima navedenima u Pariškom sporazumu i u klimatskoj politici EU.

Metodologijom procjene značajnosti okolišnih rizika, Banka je propisala kvalitativne i kvantitativne mjere, ali obzirom na nisku razinu ukupne izloženosti trenutno ne predlaže konkretne kvantitativne mjere. Umjesto toga, predlaže uključivanje dobrih praksi u poslovni model i strategiju, poput poticanja projekata obnovljivih izvora energije, podrške obnovi zgrada te ograničavanja kreditiranja industrija fosilnih goriva i energetski neučinkovitih zgrada.

Sažetak rezultata procjene značajnosti okolišnih rizika ukazuje na to da Banka ima nisku izloženost fizičkim i tranzicijskim rizicima, pri čemu većina izloženosti dolazi iz kategorija s najnižim ocjenama. Otprilike 54% portfelja "zelenih aktivnosti" ne doprinosi emisijama stakleničkih plinova. Ključni rezultati vezani uz rizike pružaju temelj za daljnje postupke u upravljanju rizicima, s fokusom na održavanje održivosti poslovanja.

3.1.12 Ostali rizici

Strateški rizik je rizik gubitka do kojeg dolazi zbog donošenja pogrešnih poslovnih odluka, neprilagodljivosti promjenama u gospodarskom okruženju i sl.

Reputacijski rizik je rizik gubitka povjerenja u integritet Banke do kojeg dolazi zbog nepovoljnog javnog mnijenja o poslovnoj praksi Banke, neovisno o tome postoji li osnova za takvo javno mnijenje ili ne.

Praćenje reputacijskog rizika definirano je u strategiji upravljanja rizicima.

Poslovni rizik je negativna, neočekivana promjena obujma poslovanja i/ili profitnih marži koja može dovesti do značajnih gubitaka i na taj način umanjiti tržišnu vrijednost Banke. Do poslovnog rizika može doći zbog značajnog pogoršanja tržišnog okruženja i promjena u tržišnom natjecanju ili ponašanju klijenata.

Banka ocjenjuje mogućom vjerojatnost ostvarenja prethodno navedenih rizika, a zbog same prirode tih rizika Banka je njihov utjecaj na poslovanje procijenila značajnim.

3.2 IZJAVA O PRIMJERENOSTI MEHANIZAMA ZA UPRAVLJANE RIZIKOM

Imajući u vidu profil rizičnosti i strategiju Banke, Uprava (u skladu s obvezom javne objave iz članka 435. stavak 1. točka (e) CRR-a) izjavljuje da su uspostavljeni primjereni sustavi upravljanja rizicima obzirom na profil rizika i strategiju Banke.

3.3 IZJAVA O RIZIKU

U skladu s obvezom javne objave iz članka 435. stavak 1. točka (f) Uprava je odobrila ovu izjavu o ukupnom profilu rizičnosti Banke povezanu s poslovnom strategijom.

Poslovni model Banke uključuje slijedeće vrste rizika kojima je Banka izložena:

- kreditni rizik,
- operativni rizik,
- valutni rizik,
- kamatni rizik,
- reputacijski rizik,
- rizik likvidnosti
- rizik ulaganja u dugotrajnu materijalnu imovinu,
- rizik eksternalizacije,
- strateški rizik,
- poslovni rizik.

Okvir upravljanja rizicima ima za cilj uskladiti rizike sa sklonošću Banke za preuzimanju rizika i osigurati dovoljnu razinu kapitala za pokriće rizika.

U slijedećoj tablici prikazan je rizični profil Banke mjeren ekonomskim kapitalom.

Vrsta rizika	Izdvojeni interni kapital (u 000 eur)	Udio u internom kapitalu
Kreditni rizik	1.845	47,19
Rizik koncentracije	848	21,69
Rezidualni rizik	313	8,01
Valutni rizik	49	1,25
Kamatni rizik u knjizi banke	269	6,88
Operativni rizik	360	9,21
Svi ostali rizici	226	5,78
	3.910	100,00

Interni kapitalni zahtjev iznosi 3.910 tisuća eur, a regulatorni kapitalni zahtjevi 2.254 tisuće eur.

Banka je izračunala kapitalni zahtjev za: kreditni rizik, tržišne rizike, operativni rizik, valutno inducirani kreditni rizik, rezidualni rizik, kamatni rizik, koncentracijski rizik i ostale rizike. Banka nije računala interni kapitalni zahtjev za rizik likvidnosti, već njega kontrolira upravljanjem aktivom i pasivom.

Ostvareni pokazatelji likvidnosti Banke znatno premašuju zakonom propisane pokazatelje. LCR pokazatelj na dan 31.12.2024. g. za valutu ukupno iznosi 513,63%, a za valutu eur 459,52%.

Koeficijent neto stabilnog financiranja NSFR na dan 31.12.2024.g. za valutu ukupno iznosi 515,12%, a za valutu eur 513,38%.

Banka za procjenu internih kapitalnih zahtjeva za kreditni, valutni i operativni rizik koristi pristupe iz Uredbe (EU) br. 575/2013 tako da izračun internih kapitalnih zahtjeva ne odstupa od izračuna propisanog u Uredbi, ni u obuhvatu, ni u propisanoj stopi adekvatnosti kapitala.

4. IZNOS IZLOŽENOSTI PONDERIRAN RIZIKOM I ODGOVARAJUĆI UKUPNI KAPITALNI ZAHTJEVI RAZVRSTANI PREMA RAZLIČITIM KATEGORIJAMA RIZIKA

U tablici EU OV1 prikazan je iznos izloženosti ponderiran rizikom i odgovarajući ukupni kapitalni zahtjevi određeni u skladu s člankom 92. CRR-a, te razvrstani prema različitim kategorijama rizika utvrđenima u dijelu trećem CRR-a.

Tablica 1 - EU OVI - Pregled ukupnih iznosa izloženosti ponderiranih rizikom

(u tisućama eura)

		Ukupni iznosi izloženosti riziku (TREA)			Ukupni kapitalni
				zahtjevi	
		a	b	c	
		31.12.2024.	31.12.2023.	31.12.2024.	
1	Kreditni rizik (isključujući kreditni rizik druge ugovorne strane)	23.061	24.315	1.845	
2	od čega standardizirani pristup	23.061	24.315	1.845	
3	od čega temeljni IRB (F-IRB) pristup	0	0	0	
4	od čega pristup raspoređivanja	0	0	0	
EU 4a	od čega vlasnička ulaganja u skladu s jednostavnim pristupom ponderiranja	0	0	0	
5	od čega napredni IRB (A-IRB) pristup	0	0	0	
6	Kreditni rizik druge ugovorne strane (CCR)	0	0	0	
7	od čega standardizirani pristup	0	0	0	
8	od čega metoda internog modela (IMM)	0	0	0	
EU 8a	od čega izloženosti prema središnjoj drugoj ugovornoj strani	0	0	0	
EU 8b	od čega prilagodba kreditnom vrednovanju (CVA)	0	0	0	
9	od čega kreditni rizik druge ugovorne strane (CCR)	0	0	0	
10	Nije primjenjivo	0	0	0	
11	Nije primjenjivo	0	0	0	
12	Nije primjenjivo	0	0	0	
13	Nije primjenjivo	0	0	0	
14	Nije primjenjivo	0	0	0	
15	Rizik namire	0	0	0	
16	Sekuritizacijske izloženosti u knjizi pozicija kojima se ne trguje (nakon primjene gornje granice)	0	0	0	
17	od čega pristup SEC-IRBA	0	0	0	
18	od čega SEC-ERBA (uključujući IAA)	0	0	0	
19	od čega pristup SEC-SA	0	0	0	
EU 19a	od čega odbitak 1 250 %	0	0	0	
20	Rizik pozicija, valutni rizik i robni rizik (tržišni rizik)	617	389	49	
21	od čega standardizirani pristup	617	389	49	
22	od čega pristup internih model	0	0	0	
EU 22a	Velike izloženosti	0	0	0	
23	Operativni rizik	4.500	3.292	360	
EU 23a	od čega jednostavni pristup	4.500	3.292	360	
EU 23b	od čega standardizirani pristup	0	0	0	
EU 23c	od čega napredni pristup	0	0	0	
24	Iznosi ispod praga za odbitak (na koje se primjenjuje ponder rizika od 250 %)	0	0	0	
25	Nije primjenjivo	0	0	0	
26	Nije primjenjivo	0	0	0	
27	Nije primjenjivo	0	0	0	
28	Nije primjenjivo	0	0	0	
29	Ukupno	28.179	27.996	2.254	

5. KLJUČNI POKAZATELJI

Tablica EU KM1 prikazuje sljedeće ključne pokazatelje za Banku:

- sastav regulatornog kapitala i kapitalni zahtjevi kako je izračunano u skladu s člankom 92 CRR-a.;
- ukupan iznos izloženosti riziku kako je izračunano u skladu s člankom 92. stavkom 3. CRR-a;
- zahtjev za kombinirani zaštitni sloj koji institucije moraju držati u skladu s glavom VII. poglavljem 4. Direktive 2013/36/EU;
- omjer financijske poluge i mjeru ukupne izloženosti kako je izračunano u skladu s člankom 429 CRR-a.;

- informacije o koeficijentu likvidnosne pokrivenosti kako je izračunan u skladu s delegiranim aktom iz članka 460. stavka 1. CRR-a:
  - prosjek, koeficijenta likvidnosne pokrivenosti na temelju opažanja na kraju mjeseca tijekom prethodnih 12 mjeseci za svako tromjesečje relevantnog razdoblja objave;
  - prosjek ukupne likvidne imovine, nakon primjene relevantnih korektivnih faktora, uključene u zaštitni sloj likvidnosti u skladu s delegiranim aktom iz članka 460. stavka 1. CRR-a., na temelju opažanja na kraju mjeseca tijekom prethodnih 12 mjeseci za svako tromjesečje relevantnog razdoblja objave;
  - prosjeke likvidnosnih odljeva, priljeva i neto likvidnosnih odljeva kako je izračunano u skladu s delegiranim aktom iz članka 460. stavka 1. CRR-a, na temelju opažanja na kraju mjeseca tijekom prethodnih 12 mjeseci za svako tromjesečje relevantnog razdoblja objave;
- informacije u odnosu na zahtjev za neto stabilne izvore financiranja kako je izračunano u skladu s dijelom šestim glavom IV. CRR-a:
  - omjer neto stabilnih izvora financiranja na kraju svakog tromjesečja relevantnog razdoblja objave;
  - dostupne stabilne izvore financiranja na kraju svakog tromjesečja relevantnog razdoblja objave;
  - zahtijevane stabilne izvore financiranja na kraju svakog tromjesečja relevantnog razdoblja objave;

Tablica 2 – EU KM1 – Obrazac za ključne pokazatelje

		(u tisućama eur)	
		31.12.2024.	31.12.2023.
Dostupni regulatorni kapital (iznosi)			
1	Redovni osnovni kapital (CET1)	9.327	8.430
2	Osnovni kapital	9.327	8.430
3	Ukupni kapital	9.327	8.430
Iznosi izloženosti ponderirani rizikom			
4	Ukupni iznos izloženosti riziku	28.179	27.996
Stope kapitala (izražene u postotku iznosa izloženosti ponderiranog rizikom)			
5	Stopa redovnog osnovnog kapitala (%)	33,10%	30,11%
6	Stopa osnovnog kapitala (%)	33,10%	30,11%
7	Stopa ukupnog kapitala (%)	33,40%	30,11%
Dodatni kapitalni zahtjevi za upravljanje rizicima koji nisu rizik prekomjerne financijske poluge (u postotku iznosa izloženosti ponderiranog rizikom)			
EU 7a	Dodatni kapitalni zahtjevi za upravljanje rizicima koji nisu rizik prekomjerne financijske poluge (%)	3,97%	3,36%
EU 7b	od čega: koji se sastoji od redovnog osnovnog kapitala (postotni bodovi)	2,23%	1,89%
EU 7c	od čega: koji se sastoji od osnovnog kapitala (postotni bodovi)	2,98%	2,52%
EU 7d	Ukupni kapitalni zahtjevi u okviru SREP-a (%)	11,97%	11,36%
Zahtjev za kombinirani zaštitni sloj i sveukupni kapitalni zahtjev (u postotku iznosa izloženosti ponderiranog rizikom)			
8	Zaštitni sloj za očuvanje kapitala (%)	2,50%	2,50%
EU 8a	Zaštitni sloj za očuvanje kapitala zbog makrobonitetnog ili sistemskog rizika utvrđenog na razini države članice (%)	0,00%	0,00%
9	Protuciklički zaštitni sloj kapitala specifičan za instituciju (%)	1,50%	1,00%
EU 9a	Zaštitni sloj za sistemski rizik (%)	1,50%	1,50%
10	Zaštitni sloj za globalnu sistemski važnu instituciju (%)	0,00%	0,00%
EU 10a	Zaštitni sloj za ostale sistemski važne institucije (%)	0,00%	0,00%
11	Zahtjev za kombinirani zaštitni sloj (%)	5,50%	5,00%
EU 11a	Sveukupni kapitalni zahtjevi (%)	17,47%	16,36%
12	Dostupni redovni osnovni kapital nakon ukupnih kapitalnih zahtjeva u okviru SREP-a (%)	47,22%	45,67%
Omjer financijske poluge			
13	Mjera ukupne izloženosti	99,065	100,057
14	Omjer financijske poluge (%)	9,41	8,42
Dodatni kapitalni zahtjevi za upravljanje rizikom prekomjerne financijske poluge (u postotku mjere ukupne izloženosti)			
EU 14a	Dodatni kapitalni zahtjevi za upravljanje rizikom prekomjerne financijske poluge (%)	0,00	0,00
EU 14b	od čega: koji se sastoji od redovnog osnovnog kapitala (postotni bodovi)	0,00	0,00
EU 14c	Ukupni zahtjevi za omjer financijske poluge u okviru SREP-a (%)	0,00	0,00
Zahtjev za zaštitni sloj omjera financijske poluge i sveukupni zahtjev za omjer financijske poluge (u postotku mjere ukupne izloženosti)			
EU 14d	Zahtjev za zaštitni sloj omjera financijske poluge (%)	0,00	0,00
EU 14e	Sveukupni zahtjev za omjer financijske poluge (%)	3,00%	3,00%
Koeficijent likvidnosne pokrivenosti			
15	Ukupna likvidna imovina visoke kvalitete (HQLA) (ponderiran vrijednost – prosjek)	67.318	60.256
EU 16a	Novčani odljev – Ukupna ponderirana vrijednost	14.786	13.172
EU 16b	Novčani priljev – Ukupna ponderirana vrijednost	1.839	3.258
16	Ukupni neto novčani odljev (usklađena vrijednost)	12.947	9.915
17	Koeficijent likvidnosne pokrivenosti (%)	519,96%	60775,53%
Omjer neto stabilnih izvora financiranja			
18	Ukupni dostupni stabilni izvori financiranja	84.090	84.459
19	Ukupni zahtjevani stabilni izvori financiranja	16.324	17.504
20	Omjer neto stabilnih izvora financiranja (%)	515,12%	482,50%

6. POLITIKA PRIMITAKA

Politika primitaka pruža okvir za nagrađivanje radnika u skladu sa Zakonom o kreditnim institucijama, Odlukom o primicima radnika (NN. br. 31/2017., 57/2017., 4/2021., 145/2021 i 51/2023) i važećom Politikom plaća i ostalih primanja Banke koju je donijela Uprava Banke uz suglasnost Nadzornog odbora.

Cilj politike primitaka je: definiranje osnovnih načela i pravila vezanih za primitke radnika,

transparentnost primitaka, usklađenost pristupa za definiranje primitaka radnika s profilom rizičnosti, strategijom i temeljnim vrijednostima Banke.

U smislu Odluke o primicima radnika, Banka je mala i jednostavne kreditna institucija, jer joj prosječni iznos imovine na kraju prethodne četiri poslovne godine koje neposredno prethode tekućem izvještajnom razdoblju iskazane u revidiranim financijskim izvještajima ne prelaze iznos od pet milijardi eur, pa je shodno tome, dužna primijeniti odredbe Odluke o primicima radnika na jednostavniji način i u manjem opsegu.

Politika primitaka odnosi se na sve radnike Banke, sve organizacijske jedinice Banke uključujući Upravu i Nadzorni odbor banke.

Politika primitaka djelotvorno štiti prava i interese potrošača te uređuje primitke radnika koji sudjeluju u aktivnostima povezanim s pružanjem bankovnih proizvoda i usluga potrošačima, a koji uključuju prodajno osoblje, osoblje koje sudjeluje u procjeni kreditne sposobnosti potrošača, u postupku naplate dospjelih nenaplaćenih obveza od potrošača na način da nema rizika za nastanak gubitka odnosno postupanja na štetu potrošača.

Sukladno odredbama članka 100. stavak 2. Zakona o kreditnim institucijama odredbe o odgodi varijabilnih primitaka, dodjeli varijabilnih primitaka u instrumentima te zadržavanju i isplati diskrecijskih mirovinskih pogodnosti u obliku instrumenta iz podzakonskog akta Odluke o primicima radnika ne primjenjuju se na

- kreditnu instituciju koja nije velika kreditna institucija,
- male primitke radnika kreditne institucije.

Prema Odluci, Banke koje ne spadaju u kategoriju iz prethodnog stavka su dužne odgoditi najmanje 40% varijabilnog dijela primitka. Iznimno, ako je iznos varijabilnog dijela primitka izrazito visok, dužne su odgoditi najmanje 60% varijabilnog dijela primitaka. Razdoblje odgode varijabilnog dijela primitka ne smije biti kraće od četiri do pet godina, a za članove uprave, nadzornog odbora i višeg rukovodstva razdoblje odgode ne smije biti kraće od pet godina.

Iznos varijabilnog primitka od 400.000,00 eur na godišnjoj osnovi ili varijabilnog primitka koji je na godišnjoj osnovi jednak ili prelazi 100% fiksnog primitka smatra se izrazito visokim iznosom. Spomenute Banke su dužne značajan udio varijabilnog dijela primitka (najmanje 50%), odgođenog ili neodgođenog isplatiti u obliku instrumenata. Udio varijabilnog dijela primitaka koji će se isplatiti u obliku instrumenata određuje se u skladu s pozicijom i odgovornostima određenog radnika, iznosom varijabilnih primitaka tog radnika i količinom rizika koju taj radnik može preuzeti.

U skladu s odredbama članka 450. revidiranog CRR-a te provedbene Uredbe (EU) br. 2021/637, Banka je obvezna godišnje objavljivati podatke u vezi politike primitaka. Politikom primitaka Banka je predvidjela samo isplatu fiksnih primitaka, dok isplata varijabilnih primitaka koji su ovisni o uspješnosti nisu predviđeni.

Zbog toga je Banka izostavila informacije koje nisu značajne i to:

- Informacije iz članka 450 stavak 1. točke
  - (c) najvažnije značajke sustava primitaka, uključujući informacije o kriterijima koji se primjenjuju za mjerenje uspješnosti i prilagodbu rizicima, politici odgode i kriterijima za prijenos prava iz primitaka,
  - (d) omjere između fiksnih i varijabilnih primitaka određene u skladu s člankom 94. stavkom 1. točkom (g) Direktive 2013/36/EU;
  - (e) informacije o kriterijima uspješnosti na kojima se temelje prava na dionice, opcije ili varijabilne komponente primitaka;

- (f) glavne parametre i obrazloženje svih shema varijabilnih komponenti primitaka te drugih negotovinskih pogodnosti;

Tablica 3 – EU REMA – Politika primitaka

(a) Informacije o tijelima koja nadziru primitke

Odluku o primicima radnika donosi Uprava. Uprava je donijela interni akt Politika primitaka na koju je suglasnost dao Nadzorni odbor. Uz politiku primitaka Uprava je donijela i Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta čiji prilog su Tarife poslova (osnovne plaće radnih mjesta), Pravilnik o plaćama i ostalim primanjima i Odluka o načinu obračuna plaća.

(b) Informacije o obliku i strukturi sustava primitaka za identificirane zaposlenike

Prilikom analize rizika i utvrđivanja radnika čije profesionalne aktivnosti imaju značajan utjecaj na profil rizičnosti Banke, Banka je primijenila kriterije iz Delegirane uredbe Komisije (EU) br. 2016/861 od 18. veljače 2016. o ispravku Delegirane uredbe Komisije (EU) br. 528/2014 o dopuni Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za rizike osim delta rizika za opcije u standardiziranom pristupu tržišnom riziku te o ispravku Delegirane uredbe Komisije (EU) br. 604/2014 o dopuni Direktive 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća u vezi s regulatornim tehničkim standardima u odnosu na kvalitativne i odgovarajuće kvantitativne kriterije za utvrđivanje kategorija zaposlenika čije profesionalne aktivnosti imaju značajan utjecaj na profil rizičnosti institucije. Pod zaposlenicima čije profesionalne aktivnosti imaju značajan utjecaj na profil rizičnosti Banke podrazumijevaju se: Uprava Banke, kontrolne funkcije (funkcija kontrole rizika, funkcija praćenja usklađenosti i unutarnja revizija banke), izvršni direktor sektora za poslove s gospodarstvom te izvršni direktor sektora za poslove s građanima, voditelji Službi i funkcija za praćenje rizika sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma i IKT risk menadžer.

Primici jesu svi oblici plaćanja i pogodnosti, u novcu ili u naravi, koje Banka isplaćuje radniku u zamjenu za poslove koje taj radnik obavlja za Banku, a koji uključuju primitke na osnovi nesamostalnog rada (plaću, primitke u naravi i druge primitke), te neizravna plaćanja i pogodnosti koje radnicima Banke daju društva povezana s Bankom.

Fiksni primici zaposlenika Banke sastoje se od osnovne plaće radnog mjesta na kojem radnik radi, utvrđene na temelju složenosti i odgovornosti radnog mjesta na koje je radnik raspoređen, kao i od nenovčanih primitaka.

(c) Opis načina na koji se u postupcima primitaka vodi računa o postojećim i budućim rizicima

Prilikom analize rizika, Banka je uzela u obzir unutarnju organizaciju, opseg i složenost poslova, odgovornost radnika i mogućnost donošenja poslovnih odluka, posebno razlikujući radna mjesta koja imaju značajan utjecaj na profil rizičnosti od radnih mjesta podrške i radnih mjesta koja nemaju utjecaj ili imaju mali utjecaj ili ne mogu donijeti važne poslovne odluke ili odluke koje bi ih navodile da preuzimaju rizik, kao i uvjete na tržištu rada.

(d) Omjeri između fiksnih i varijabilnih primitaka određeni u skladu s člankom 94. stavkom 1. točkom (g) CRD-a

Nije primjenjivo na Banku jer Banka u 2024. godini nije odobravalala varijabilne primitke.

(e) Opis načina na koji institucija nastoji povezati uspješnost u razdoblju njezina mjerenja s razinama primitaka

Nije primjenjivo na Banku jer Banka u 2024. godini nije odobravalala varijabilne primitke.

(f) Opis načina na koji institucija nastoji uskladiti primitke i dugoročnu uspješnost

Osnovna plaća radnika je sastavni dio ugovora o radu koji se zaključuje između radnika i Banke, za izvršenje redovnih radnih zadataka u punom radnom vremenu, a utvrđuje se u skladu s brojem bodova radnog mjesta kategoriziranog prema Pravilniku o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta i sukladno Tarifi poslova /Osnovne plaće radnih mjesta) i Odluci o načinu obračuna plaća koji propisuju osnove i mjerila za obračun plaća svih radnika, način obračunavanja i isplata plaća, naknada plaća i ostala pitanja u svezi s plaćama radnika, koji se primjenjuju na sve radnike.

Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji uređuje se kategorizacija radnika, na način da se temeljem složenosti poslova radnih mjesta, a uzimajući u obzir opseg i složenost poslova i radnih zadaća radnog mjesta, potrebnu razinu odgovornosti i samostalnosti u radu radnika, potrebno obrazovanje (stupanj i struka), potrebna stručna znanja i radno iskustvo radnika, te druga obilježja radnog mjesta, određuje bodovni iznos za sva radna mjesta u Banci. Visina osnovne plaće radnika za radno mjesto za koje je sklopio ugovor o radu u punom radnom vremenu utvrđuje se unutar platnog razreda ovisno o složenosti poslova, znanjima i vještinama koje radno mjesto zahtijeva, uobičajenim rezultatima rada i učinka, razini odgovornosti za ljude, planove i budžet, uvjetima rada, strateškoj važnosti radnog mjesta za poslodavca te dostupnosti odgovarajućeg profila radnika na tržištu rada. Bodovni platni razredi definirani su kao skup srodnih radnih mjesta na temelju utjecaja koji imaju na poslovanje poslodavca, odgovornosti, znanju, iskustvu i potrebnim vještinama za obavljanje posla. U fiksne primitke radnika ubrajaju se i nenovčani primici (korištenje mobilnog telefona, laptopa, službenog vozila, bonova za kupnju namjernica) sukladno posebnim odlukama uprave te pojedinačnim ugovorima o radu, obzirom da ti nenovčani primici ne ovise o uspješnosti pojedinog radnika, odjela ili Banke sukladno ugovorenim kriterijima te stoga radnike ne potiču na preuzimanje rizika.

(g) Opis glavnih parametara i obrazloženje svih shema varijabilnih komponenti primitaka te drugih negotovinskih primanja u skladu s člankom 450. stavkom 1. točkom (f) CRR-a

Nije primjenjivo na Banku jer u 2024. godini Banka nije odobravalala varijabilne primitke.

(h) Na zahtjev relevantne države članice ili nadležnog tijela, ukupne primitke svakog člana upravljačkog tijela ili višeg rukovodstva

Nije primjenjivo na Banku, jer Banka nije primila nijedan zahtjev relevantne države članice ili nadležnog tijela.

(i) Informacije o tome može li institucija imati koristi od odstupanja utvrđenog u članku 94. stavku 3. CRD-a u skladu s člankom 450. stavkom 1. točkom (k) CRR-a

Nije primjenjivo na Banku jer u 2024. godini Banka nije isplaćivala varijabilne primitke

(j) Velike institucije objavljuju kvantitativne informacije o primicima njihova kolektivnog upravljačkog tijela, pri čemu se razlikuju članovi s izvršnim i neizvršnim funkcijama u skladu s člankom 450. stavkom 2. CRR-a.

Nije primjenjivo na Banku jer Banka nije velika institucija.

Tablica 4 – EU REM1 – Primici dodijeljeni za financijsku godinu

		u 000 eura				
		a	b	c	d	
		Upravljačko tijelo, nadzorna funkcija	Upravljačko tijelo, upravljačka funkcija	Ostalo više rukovodstvo	Ostali identificirani zaposlenici	
1	Fiksni primici	Broj identificiranih zaposlenika	5	2	5	8/*
2		Ukupni fiksni primici	49	203	173	174
3		od čega: novčani				
4		(nije primjenjivo u EU-u)				
EU-4a		od čega: dionice ili istovrijedni vlasnički udjeli				
5		od čega: instrumenti povezani s dionicama ili istovrijedni nenovčani instrumenti				
EU-5x		od čega: ostali instrumenti				
6		(nije primjenjivo u EU-u)				
7		od čega: ostali oblici				
8		(nije primjenjivo u EU-u)				
9	Varijabilni primici	Broj identificiranih zaposlenika				
10		Ukupni varijabilni primici				
11		od čega: novčani				
12		od čega: odgođeni				
EU-13a		od čega: dionice ili istovrijedni vlasnički udjeli				
EU-14a		od čega: odgođeni				
EU-13b		od čega: instrumenti povezani s dionicama ili istovrijedni nenovčani instrumenti				
EU-14b		od čega: odgođeni				
EU-14x		od čega: ostali instrumenti				
EU-14y		od čega: odgođeni				
15		od čega: ostali oblici				
16		od čega: odgođen				
17	Ukupni primici (2 + 10)		49	203	173	174

/* Inače se radi o pet djelatnika, ali su tijekom godine 3 djelatnika napustila Banku i zamijenjena su novim djelatnicima

Prema odredbama Provedbene uredba 2021/637 institucije objavljuju podatke o primicima u tablicama EU REM1, EU REM2, EU REM3, EU REM4 i EU REM5.

Obrasci EU REM2, EU REM3, EU REM4 i EU REM5 nisu primjenjivi na Banku ili Banka nema obvezu javne objave tih izvješća, te su izostavljeni iz javne objave. U nastavku je obrazloženje za izostavljanje svakog od spomenutih obrazaca.

1. Obrazac EU REM2 – Posebne isplate zaposlenicima čije profesionalne aktivnosti imaju značajan utjecaj na profil rizičnosti institucija (identificirani zaposlenici).

Banka tijekom 2024. godine nije imala posebnih isplata identificiranim zaposlenicima.

2. Obrazac EU REM3 – Odgođeni primici

Banka tijekom 2024. godine nije iskazala odgođene primitke po niti jednoj osnovi.

3. Obrazac EU REM4 – Primici od milijun EUR ili više po godini

Nijednom identificiranom radniku nije utvrđen ukupni godišnji primitak u financijskoj godini koji prelazi iznos od 1 milijun eura.

4. Obrazac EU REM5 – Informacije o primicima zaposlenika čije profesionalne aktivnosti imaju značajan utjecaj na profil rizičnosti institucije (identificirani zaposlenici)

U skladu s člankom 433.b CRR-a Banka nema obvezu javne objave informacija iz Obrasca EU REM5.